

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 3 | březen 2020

- 2** O čem se mluví... o úkolech v nové funkci s náměstkem primátora Janem Nadrchalem

- 3** Parkovné lze platit i mobilní aplikací

- 3** Město vybralo dodavatele parkovacích automatů

- 3** Přihlášky k zápisům do ZŠ letos poprvé elektronicky

- 6** Prevence dětí v pardubických školách může pokračovat

Pardubice

O čem se mluví...

... o úkolech v nové funkci s náměstkem primátora Janem Nadrchalem

Na lednovém jednání Zastupitelstva města Pardubic byl náměstkem primátora zvolen Jan Nadrchal. Patří se tedy „nováčka“ na radnici představit. Pane náměstkú, řekněte pár slov o sobě.

Narodil jsem se a celý dosavadní život jsem strávil v Pardubicích. V březnu mi bude 33 let. Jsem ženatý, mám dvě malé děti a maximum svého volného času se snažím věnovat rodině. I když na to moc nevypadám, tak se snažím alespoň příležitostně sportovat, chodím běhat, rád plavu a občas si zahrají badminton. Blízké je mi i kolo, a to i v souvislosti s dopravou po městě.

Jsem absolventem filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové, kde jsem v roce 2018 získal titul Bc. Vystudoval jsem obor počítačová podpora v archivnictví. Mám za sebou téměř 13 let praxe na pozicích SW vývojáře v různých odvětvích od průmyslu až po samosprávu. Poslední zhruba rok a půl jsem byl členem týmu, který vyvíjí a spravuje systém elektronické spisové služby.

Kdy a proč jste vstoupil do komunální politiky?

Do politiky jsem vstoupil na jaře 2014, ale s touto myšlenkou jsem si pohrával už dříve. Možná to souviselo i tím, že se

ze mě stal táta. Začal jsem si říkat, co bych mohl dělat pro to, aby se mým dětem v Pardubicích vyrůstalo a žilo stejně dobře jako mně, nebo ještě lépe. Potkal jsem ve správný čas správné lidi, slovo dalo slovo a já byl na 3. místě kandidátky pro městský obvod Pardubice V. Do zastupitelstva obvodu jsem se sice nedostal, ale dostalo se mi možnosti působit v komisích rady a dozorčích radách dvou městských společností. Za klíčové považuji své působení ve strategické komisi jak na obvodu, tak na „velké“ radnici. Nikdy by mě nenapadlo, že za pár let budu na stejnou komisi chodit jako gesční náměstek a řešit danou problematiku tak trochu z druhé strany.

Za jakou oblast coby náměstek primátora zodpovídáte?

Gesce, které mi byly svěřeny, jsou strategický plán a rozvoj města, životní prostředí, dotační politika, veřejné zakázky a projektový management. Vše považuji za velice důležité a uvedený výpis rozhodně není nijak řazen. V zásadě vidím prioritu v přípravě nového programového období ITI 21+ a obecně v životním prostředí.

Oblast životního prostředí je velmi široká a může být i dost tvůrčí a kreativní.

Oblast životního prostředí je velice důležitá a klíčová, prakticky vše, co, jak a kde uděláme, ovlivňuje naše okolí, to, jak se nám žije, jak se cítíme, ale také co tu po nás zůstane. Pardubice jsou už od doby svého největšího rozmachu městem chemického a elektrotechnického průmyslu, jsou dopravní křižovatkou republiky. Z toho plyne na jednu stranu mnoho výhod, ale na stranu druhou také obrovská ekologická zátěž. Proto si myslím, že každý i sebemenší krůček vedoucí ke zlepšení situace je přínosem pro nás všechny. Každý vysazený a udržovaný strom, každá zelená plocha ve městě, každá kapka dešťové vody či plastová láhev vhozená do správného kontejneru může pomoci.

Při svém zvolení jsem hovořil například o dnes často skloňovaných zelených střechách. Toto téma mě opravdu velice zajímá a snažím se načerpat maximální množství relevantních informací. S potěšením mohu říci, že kompetentní odbory se této tématice již delší dobu věnují a když vše půjde dobře, dočkáme se pilotního projektu v dohledné době. Dalším velkým problémem dnešní doby je rozhodně sucho. Hospodaření s dešťovou vodou a zelené střechy spolu úzce souvisí, jelikož jednou z významných funkcí tohoto řešení je právě zadržování vody. Je třeba přijímat taková opatření, která nám umožní využívat dešťovou nebo tzv. šedou vodu na zalévání, splachování nebo třeba kropení ulic. Výhodou v tomto směru je určitě podpora v podobě dotací určených právě na taková opatření.

Vaší gesčí před časem dost hýbala diskuze o limitech pro elektrárnu Chvaletice.

Otázka elektrárny je pro mě poměrně složitá. Na jednu stranu se zde dají uplatňovat obdobné argumenty jako v případě spalovny, ale na stranu druhou je to zařízení, které zde již dlouhodobě

funguje, bylo modernizováno, dodává energii a jeho další provoz nezpůsobí reálné navýšení emisí. Z mého pohledu jde víceméně o mediální bublinu. Zpřísnění limitů, které je určitě správné, se někdo snaží prezentovat právě tak, že zařízení, které dlouhodobě funguje a produkuje stále stejné množství emisí, jich po zpřísnění limitů začne produkovat mnohem více. Tím se nechci elektrárny zastávat, ani ji odsuzovat. Během hlasování v zastupitelstvu města jsem se vyjádřil proti udělení výjimky. K tomu mě vedlo především to, že její neudělení neznamena odstavení elektrárny, ale maximálně přinutí jejího provozovatele k dalším investicím do modernizace. Stav řízení pečlivě sleduje odbor životního prostředí a zastupitelé města jsou pravidelně informováni o dalším vývoji této problematiky.

Pomyslným horkým bramborem v oblasti životního prostředí je spalovna v Rybitví.

Společnost AVE podala v polovině února novou žádost o posouzení vlivu na životní prostředí, tzv. EIA. Bohužel se tak naplnil černý scénář, který předpovídal primátor, když minulý zastupitelstvo neodsouhlasilo finance na odkup spalovny. Město nezahálí, a tak jsme prakticky okamžitě začali řešit odborný posudek na dokumentaci k žádosti, tak abychom mohli včas podat podloženou připomínku k řízení. Jsem přesvědčený o tom, že se v Pardubicích a jejich okolí nenajde jediný racionálně uvažující člověk, který by zde spalovnu chtěl. Nabízí se samozřejmě možnost znovu zahájit jednání o odkupu, čímž by se tento problém definitivně vyřešil. Otázkou však je, jestli by ze strany AVE byl o tento obchod vůbec zájem a jestli chtějí městu věřit. To, že byl zastupitelstvem odsouhlasen odkup spalovny a za pár minut nebyly uvolněny finance, muselo na společnost AVE zapůsobit dost nedůvěryhodně.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 2. března 2020. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 4/2020: 19. března 2020.

Parkovné lze platit i mobilní aplikací

Motoristé mohou v Pardubicích od února platit parkovné prostřednictvím mobilních aplikací. Město tak chce, ještě před vybudováním moderního parkovacího systému, alespoň trochu usnadnit parkování lidem, kteří preferují bezhotovostní platby.

„Jednoznačně preferujeme elektronickou platbu parkovného. V loňském roce jsme srovnali ceny parkovného hrazeného v hotovosti s do té doby dražšími SMS zprávami. Tento krok se nám osvědčil, platby prostřednictvím sms narostly o 100 procent. V posledních měsících se blíží počet plateb pomocí SMS hranici 10 000 plateb,“ řekl náměs-

tek primátora zodpovědný za dopravní politiku města Petr Kvaš.

Nyní přišlo město prostřednictvím dopravního podniku s další službou, od února je v Pardubicích možno platit parkovné prostřednictvím mobilních aplikací. Město vybralo hned čtyři nejpopulárnější aplikace (MPLA, ParkDots, ParkSimply a Smart4City Parkování), které o Pardubice rozšířily svou nabídku. Parkující se na místě dozví, v jaké je lokalitě, kolik zde stojí parkování, a zaplatí za čas, jaký si zvolí. Po vypršení této doby jej aplikace upozorní na to, že jeho platba vypršela, a nabídne mu možnost prodloužení.

„Není to až tak převratná novinka, funguje již v mnoha městech, ale pro nás je to takový předstupeň projektu Smart Parking. Se zavedením jsme nechtěli čekat až na nové parkovací automaty či na vývoj vlastní aplikace. Je řada lidí, kteří nemají povoleny platby přes SMS zprávy, a aplikace jim ušetří shánění drobných. Automaty, které umožní i platby kartou, budou instalovány v průběhu tohoto roku,“ uvedl náměstek Kvaš.

V centru Pardubic je 3 835 míst na placených parkovištích. Měsíčně zde zaplatí parkovné v průměru 75 tisíc motoristů.

Město vybralo dodavatele parkovacích automatů

Pardubice už znají vítěze výběrového řízení na dodávku nových automatů pro městská parkoviště, rada města schválila vítěze výběrového řízení. Jestli vše proběhne bez problémů, je předpoklad, že během prvního pololetí je dodá a instaluje pražská společnost Energovod CZ, která bude také zajišťovat pro město záruční i pozáruční servis těchto zařízení a další služby spojené s provozem.

„V letošním roce nakoupíme a instalujeme 85 parkovacích automatů za zhruba 15 milionů korun (bez DPH). Tím zahájíme realizaci projektu inteli-

gentního parkování ve městě. Budou jimi osazena všechna parkoviště a budeme tak připraveni na další, technicky, technologicky i časově nejsložitější krok, osazení parkovacích míst čidly. Díky nim bude například mobilní aplikace navádět motoristy k nejbližšímu volnému parkovacímu místu,“ řekl náměstek primátora pro dopravní problematiku Petr Kvaš.

Novými parkovacími automaty budou vybavena všechna stávající městská parkoviště v centru Pardubic. Vedle plateb v hotovosti umožní i platby kartou, hodinkami a podobně. V platnosti zůstane i možnost zaplatit parkovné

prostřednictvím sms zpráv nebo mobilní aplikace.

Ještě v letošním roce město vyhlásí výběrové řízení na dodavatele další části projektu Smart Parking – čidel, jimiž budou postupně osazena jednotlivá parkovací místa. „První kroky k tomu, aby Pardubice byly smart a chytrá řešení ulehčovala život obyvatelům a návštěvníkům Pardubic, jsem s kolegy začal činit v roce 2016. Tehdy vznikly i první představy o systému chytrého parkování, který by přispěl k většímu komfortu pro řidiče i odlehčení dopravy v centru. Jsem rád, že se realizace záměru přiblížila. Tzv.

chytré parkování bude prvním globálním smart řešením v Pardubicích,“ podotkl primátor Pardubic Martin Charvát.

Celý projekt, na který chce město čerpat dotace z Evropské unie, má být hotov v roce 2023. Na jeho konci je parkovací systém zahrnující od mobilní aplikace navigující řidiče na volné parkovací místo a umožňující platby parkovného z vozu přes elektronický systém vydávání a evidence rezidenčních karet až po dispečerské rozhraní „hlídající“ funkčnost celého systému i to, zda na vyhrazených parkovacích místech neparkují vozy bez oprávnění.

Přihlášky k zápisům do ZŠ letos poprvé elektronicky

Rodiče budou své děti moci přihlašovat přes webovou aplikaci nejen do mateřských škol, ale nově také do škol základních. Aplikace bude přístupná na adrese zapisyszs.pardubice.eu, přičemž elektronické vydávání přihlášek bude spuštěno 16. března. Samotné zápisy pak odstartují o měsíc později, ve středu 15. a čtvrtek 16. dubna.

Elektronické vydávání přihlášek se městu v případě mateřinek osvědčilo, šetří čas a je s ním spojeno také méně administrativy, rodiče navíc můžou průběh zápisu u své ratolesti sledovat online. „Postup je víceméně stejný jako u zápisů do mateřských škol, kde se nám systém osvědčuje. Zákonný zástupce v aplikaci vyplní přihlášku, kterou si následně vytiskne a spolu s dalšími po-

třebnými dokumenty ji odevzdá u zápisu ve vybrané škole. Tím se vyhne vyplňování potřebných údajů přímo na místě v den zápisu, což celý proces pouze protahovalo. Takto si rodiče přihlášky připraví doma, v klidu a bez stresu,“ popisuje jednu z výhod elektronického vydávání přihlášek náměstek primátora pro školství Jakub Rychtecký s tím, že spolu s přihláškou je u zápisů nutné předložit také rodný list dítěte a občanský průkaz zákonného zástupce. Rodiče navíc mají možnost získat pro své děti další plusové body, a to například tím, že u zápisu předloží doklad o užívání právu k objektu, ve kterém bydlí, a doloží tak vedle trvalého pobytu i ten skutečný. Stačí předložit nájemní smlouvu, list vlastníka či čestné prohlášení.

Pokud rodiče tápou, která škola je pro jejich potomky spádovou, aplikace jim pomůže i v tomto případě. „Webová aplikace neslouží pouze k vyplnění přihlášek, rodičům toho nabízí mnohem více. Jednak zde zjistí, která škola je pro jejich děti spádovou, jednak zde získají řadu informací spojených se zápisem, jako jsou například metodická doporučení, počet volných či vypsáních míst v dané škole, informace o školách včetně kontaktů a v neposlední řadě zde mohou využít rezervační systém, jehož prostřednictvím si zvolí konkrétní čas zápisu. V reálném čase rodič uvidí, jak si jejich dítě u zápisu stojí v celém průběhu přijímacího řízení, celý proces pro ně bude tedy ještě transparentnější,“ upřesňuje náměstek Rychtecký.

Rodiče či zákonní zástupci přitom získají po vygenerování žádosti jedinečný číselný identifikátor, který zajistí anonymitu dítěte. „V souladu se zákonem o ochraně osobních údajů nebudou do systému osobní data ukládána, zpracována budou až školou, do které rodič předá písemnou podobu žádosti,“ doplňuje Olga Havlíková, vedoucí oddělení školství. Dodává, že radnice myslí i na ty, kteří nemají přístup k internetu. V takovém případě se mohou rodiče obrátit na odbor školství (viz kontakt níže) či jimi vybranou školu.

Vytištěnou přihlášku je nutné v době zápisu, tedy ve středu 15. a čtvrtek 16. dubna donést do vybrané školy, teprve potom bude zahájeno řízení o přijetí dítěte. Kdo chce zkusit více škol, vytiskne si přihlášku vícekrát.

Kašlete na hygienu?

CHRAŇTE SEBE I VAŠE BLÍZKÉ!

WWW.PARDUBICKYKRAJ.CZ/KORONAVIRUS

Hygienické zásady

1

SPRÁVNĚ SI MÝT RUCE

POUŽÍT DESINFEKCI

V době epidemie je vhodné používat také desinfekční gel v průběhu celého dne, zejména pokud se vyskytujeme ve veřejných prostorách, kde se dotýkáme povrchů či předmětů holou rukou.

2

VYHÝBAT SE MÍSTŮM S VYŠŠÍ KONCENTRACÍ LIDÍ

A pokud se cítíte nasydlí nebo oslabení, zdržujte se doma a přijměte další hygienická opatření, abyste nenakazili své nejbližší.

SPRÁVNÉ ODKAŠLÁVÁNÍ

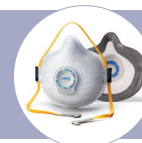
Kapesník nebo předloktí jsou ta správná místa, kam si můžete odkašlat nebo kýchnout. Nikdy ne přímo do dlaně!

4

5

OCHRANA DÝCHACÍCH CEST

V případě virové epidemie je nutné se chránit také rouškou nebo respirátorem.

VČASNÝ KONTAKT LÉKAŘE

V případě zjištění závažných příznaků nemoci prosím kontaktuje lékaře telefonicky. K dispozici je také linka 724 810 106

6

Kaleidoskop únorových událostí

Basketbalisté a filharmonici spolu znovu hráli na jedné palubovce – hostem filharmoniků byla Ivetta Blánarovičová a dirigent Chuhei Iwasaki a domácí basketbalisté pak hráli s USK Praha.

Pardubice znovu znají jména těch nejlepších sportovců loňského roku. Kompletní přehled všech oceněných najdete ve zpravodaji na straně 15.

Provoz kluziště v zimním sportovním parku na pardubickém závodišti pro tuto zimní sezonu skončil. Předčasně jej ukončilo teplé počasí, chladicí zařízení už při stávajícím rázu počasí nebylo schopno udržet ledovou plochu v přijatelném stavu. V letošní sezoně si kluziště užilo více než 30 000 návštěvníků.

Pardubičtí parahokejisté postoupili přes Žraloky z Karlových Varů do finále, kde si zahrájí proti borcům ze Studénky. První zápas se odehraje 8. 3. v malé hale enteria areny.

Čestný občan Pardubic, architekt Miroslav Řepa, tento týden oslavil své životní jubileum, krásných 90 let. Hodně štěstí a zdraví mu popřál také primátor města Martin Charvát.

Prevence dětí v pardubických školách může pokračovat

Prevence je základ, a proto se město rozhodlo i v letošním roce podpořit projekty cílící na včasné odhalení vad zraku a chodidel u dětí v pardubických mateřnách a základních školách. Město na dva projekty prospěšné společnosti PROZRÁK a jeden projekt Hamzovy léčebny v Luži vyčlenilo z městského rozpočtu částku v celkové výši 869 tisíc korun.

„Preventivní vyšetření u dětí hrají velmi důležitou roli, právě díky nim je možné případné vady řešit a vyvarovat se tak závažnějším problémům v dospělosti. Každá koruna investovaná do prevence je lepší a levnější než následná péče. Velkou výhodou navíc je, že preventivní vyšetření, která jsou navíc bezplatná, probíhají

přímo v prostorách školských zařízení, takže rodiče s dětmi nemusí za prevencí nikam docházet,” informuje náměstek primátora zodpovědný za sociální politiku, školství a zdravotnictví Jakub Rychtecký.

Na projekt Mít oči k vidění společnosti PROZRÁK město uvolnilo částku ve výši 500 tisíc korun, toto preventivní vyšetření zraku by přitom mělo podstoupit více jak dva tisíce dětí ve věku od 3 do 6 let, tedy nejen těch, které do mateřské školy právě nastoupily, ale i těch, které jsou v posledním ročníku. Dalších 269 tisíc pak poputuje na druhý projekt PROZRÁKu, a to následnou péči v Centru integrované péče pro děti s poruchou

binokulárního vidění. Dotace v tomto případě pokryje náklady, které nejsou hrazeny pojišťovnou, tedy náklady spojené s pořízením speciálních pomůcek a mzdami speciálního pedagogického pracovníka – tyflopeda. „Následná péče je zajištěna v prostorách dětské ambulance očního oddělení Pardubické nemocnice, kde děti trpící poruchou zraku čeká speciální cvičení pod dohledem ortoptistky a tyflopeda. Intenzivní práce s dětmi trvá celou hodinu a zahrnuje jak cvičení na ortoptických a pleoptických přístrojích, tak formou hravých činností také reedukaci zraku. Na preventivní vyšetření prováděné přímo v našich školách tak plynule navazuje nejenom

odborná lékařská péče, ale také tyflopeditická činnost, což vytváří velmi dobře propracovaný systém zajišťující maximální péči o zrak dětí,” podotýká náměstek Rychtecký.

Částkou 100 tisíc korun radnice podpoří také projekt Zdravá dětská noha, na kterém město letos již třetím rokem spolupracuje s Hamzovou léčebnou pro děti a dospělé v Luži. „Vyšetření chodidel pomocí tenzometrické desky se týká žáků prvních až třetích tříd základních škol a podobně jako při odhalení očních vad musí i v případě nezdavě se vyvíjejícího chodidla po odhalení vady rodiče s dítětem absolvovat návštěvu u odborného lékaře,” uzavírá Rychtecký.

Do Dělnické ulice nastoupili stavbaři

Do Dělnické ulice v Černé za Bory se v polovině února nastěhovali stavbaři. Za osm měsíců by měla být komunikace, důležitá pro obslužnost jihovýchodní části průmyslové zóny, nákladem zhruba 28,5 milionu korun zrekonstruována.

„V této lokalitě působí řada firem. Některé plánují další rozšíření a dopravní napojení je tak pro ně klíčové. V současné době je komunikace až nadlimitně zatížena kamionovou dopravou a její stav je katastrofální,” řekl primátor Pardubic Martin Charvát. „Zkvalitnění dopravní infrastruktury je nejen pro firmy, které zde

působí, ale i pro město velmi důležité. Rekonstrukce je investicí města, podařilo se nám na ni ale získat dotaci z národního programu na podporu podnikatelských nemovitostí a infrastruktury ministerstva průmyslu a obchodu ve výši více než 20 milionů korun,” dodal primátor.

Během následujících osmi měsíců bude zrekonstruována silnice v Dělnické v úseku od Průmyslové po Holandskou ulici a ulice K Silu od Průmyslové po Dělnickou ulici, včetně části stezky pro chodce a cyklisty, pět autobusových zastávek, chodníky a veřejné osvětlení. Celkem bude zre-

konstruováno více než 1 200 metrů komunikací, které dostanou živičný povrch, na chodníky bude položena zámková dlažba a zálivy zastávek budou vydlážděny žulovými kostkami. Do chodníků a zastávek budou zabudovány prvky umožňující užívání osobami s omezenou schopností orientace a pohybu.

„Příprava této investiční akce města nebyla jednoduchá. V průmyslové zóně sídlí řada firem a sladit práce tak, aby co nejméně zasáhly do jejich činnosti, nebylo snadné. Jsem rád, že se nakonec vše podařilo,” konstatoval primátor. Právě kvůli zachování

obslužnosti průmyslové zóny není možno Dělnickou ulici po dobu stavby uzavřít. Práce proto budou prováděny za částečného provozu, zvlášť levý a zvlášť pravý jízdní pruh tak, aby byla zajištěna obslužnost firem v lokalitě i vjezd vozidel integrovaného záchranného systému.

V průmyslové zóně v Černé za Bory v současné době na ploše 139 hektarů působí více než 40 firem, do nichž dojíždí za prací asi pět a půl tisíce lidí. Zhruba kilometr dlouhá Dělnická ulice je nezbytná pro obslužnost většiny zde působících subjektů. Denně jí projede na 340 kamionů.

Hrob spisovatele a novináře Jaromíra Johna čeká oprava

V letošním roce Pardubice opraví hrob spisovatele a novináře Jaromíra Johna a dalších příslušníků rodiny Markalousových na hřbitově v Pardubičkách. Hrob v roce 2017, spolu s dalšími, převzalo do péče město Pardubice a je prvním z nich, který čeká velká investice.

Město má v péči sedm hrobů, jejich běžná údržba stojí Pardubice ročně kolem 30 tisíc korun. „Rodinný hrob, v němž je pohřben Jaromír John, je ve špatném technickém stavu a naléhavě potřebuje opravu. Obnova, včetně restaurování náhrobku, by byla finančně i časově náročná, proto

jsme se rozhodli pro nový pomník. Obnova hrobu přijde zhruba na 200 000 korun a hotova by měla být v první polovině letošního roku,” řekl primátor Pardubic Martin Charvát.

Místo posledního odpočinku Bohumila Markalouse, který publikoval pod pseudonymem Jaromír John, je zároveň válečným hrobem, neboť je zde pohřben spisovatelův bratr Jaromír Markalous, který zemřel v roce 1915 na následky válečného zranění. Velký rodinný hrob je v sousedství kostela s. Jiljí na hřbitově v Pardubičkách. Pískovcový pomník v neobarokním stylu s prvky secese značně

poznamenal zub času a hrozí jeho zřícení.

„Proti návrhu nového pomníku nemají námítky ani památkáři, ani ministerstvo obrany, pod něž spadá péče o válečné hroby. Firma Kamenictví Vamberský vytvořila návrh nového pomníku tak, aby odpovídal místu, kde je umístěn, tedy v těsné blízkosti pozdně gotického hřbitovního kostela, který je kulturní památkou,” dodal primátor.

Pardubice zřídily institut hrobů v péči města v roce 2016. Je určen pro správu tzv. opuštěných hrobů významných osobností. Město tak chce zachovat místa posledního odpočinku

všeobecně uznávaných osobností, významných pro Pardubice, leckdy pro celý stát, u nichž hrozí, že by zanikly. Město tak pečuje i o místa posledního odpočinku bývalého pardubického starosty Leopolda Wernera, advokáta, novináře a dramatika JUDr. Karla Krpaty, ředitele reálky Jiljí Vratislava Jahna, c.k. místodržícího rady a okresního hejtmána Hynka (Ignáce) Boukala (všechny na Starém městském hřbitově), zakladatele známé Prokopky ing. Josefa Prokopa a starosty Pardubic Václava Bubeníka, kteří jsou pochováni na Novém městském hřbitově.

Jaro klepe na dveře – i to hudební!

42. ročník mezinárodního festivalu Pardubické hudební jaro zahájí 12. března v Sukově síni Domu hudby v Pardubicích Slavnostním zahajovacím koncertem Komorní filharmonie Pardubice s Václavem Hudečkem a jeho hosty – mladými talentovanými houslisty, vítězi významných mezinárodních hudebních soutěží. Tento koncert bude zároveň

prvním koncertem po rekonstrukci Domu hudby. Festival nabídne 26 orchestrálních a komorních koncertů, duchovní hudbu, operní a crossoverové představení. Špičkoví umělci z Čech i zahraničí se představí příznivcům hudby v Pardubicích, Hradci Králové, Heřmanově Městci, Hlinsku, Svitavách, Přelouči, Chrudimi, Sezemích a ve Vysokém Mýtě. V Par-

dubicích uzavře festival Slavnostní závěrečný koncert v Sukově síni Domu hudby 17. dubna, festivalové ozvěny v okolních městech však budou pokračovat dalšími koncerty až do 29. dubna. Vstupenky zakoupíte v síti Ticketportal.

Podrobné informace najdete na www.pardubicehudebnijaro.cz.

Infocentrum má novou ředitelku

Turistické informační centrum Pardubice vede nová ředitelka. Na základě výběrového řízení se jí 1. února 2020 stala Miloslava Christová. Ve funkci nahradila Marinu Vančatovou, která byla v čele TIC od ledna 2018 do 21. října 2019, kdy byla radou města odvolána pro nedostatečnou kompetenci v řízení organizace v oblasti cestovního ruchu a informací. Do vyhlášeného konkurzního řízení se přihlásili tři uchazeči, na základě zaslané koncepce, pracovních zkušeností a osobního pohovoru doporučila výběrová komise radě ke jmenování Miloslavu Christovou. Do funkce je jmenována na období šesti let. TIC funguje jako samostatná příspěvková organizace města od loňského ledna. Je zaměřeno na podporu cestovního ruchu a poskytování služeb a informací veřejnosti, ať už prostřednictvím osobní služby či elektronickou formou.

Febiofest přiveze do města šarlatána i hospodský kvíz

Od 1. do 3. dubna proběhnou v pardubickém multikině CineStar opět tradiční regionální ozvěny Mezinárodního filmového festivalu Praha – Febiofest. Osmi vybraným filmům, které se budou promítat ve třech festivalových dnech, vévodí zajímavá česká premiéra, úchvatný snímek o lidovém léči-

teli s názvem Šarlatán. Hlavní roli si v tomto filmu zahrál Ivan Trojan i jeho syn Josef Trojan, režie se ujala světznámá držitelka tří nominací na Oscara Agnieszka Holland. Zaujme jistě i snímek Žaluji, čerstvá novinka kontroverzního režiséra Romana Polanského, či road movie Afrikou na pionýru režiséra

Marka Slobodníka. V rámci doprovodného programu proběhne také 2. dubna v restauraci Evropa speciální Febio Hospodský kvíz zaměřený na filmové otázky. Přijďte si užít začátek dubna s premiérami těch nejzajímavějších filmů letošního roku! Více na febiofest.cz.

Jeden svět vstupuje do 20. ročníku

Festival dokumentárních filmů Jeden svět Pardubice letos slaví 20 let existence. Letos připravil improvizaci show, projekce prostřednictvím virtuální reality nebo koncert a výstavu fotografií. V hlavní části tradičně promítne dokumenty o lidských právech.

Diváci budou mít na jubilejním ročníku od 17. do 21. března na výběr zhruba 15 snímků z celého světa. Vydají se například prostřednictvím příběhu Honeyland do krásné krajiny Makedonie a budou s protagonistkou sbírat med divokých včel. S časosběrným filmem The Circle zavítají do Estonska za lidmi, kteří tam založili komunitu. Uvidí, že ideály společného života změní uzavřené prostředí a značně naruší mezilidské vztahy.

„Letošním mottem festivalu je dětská říkanka Až naprší a uschne, odkazuje na klimatické změny, které se dotýkají nás všech. V Česku vysychají studny, řeky, rybníky, krajina se mění. Proto část programu věnujeme právě životnímu prostředí,“ řekla organizátorka Anna Hrabáčková.

V nabídce pětidenního festivalu jsou každý den tři až čtyři dokumentární filmy a další krátké snímky v režimu virtuální reality. K tomu se koná desetidenní dopolední promítání pro základní a střední školy, kam učitelé přihlásili kolem 1 400 studentů a žáků. Zázemí festivalu tradičně poskytuje Divadlo 29.

Součástí festivalového dění budou doprovodné akce. V březnu se uskuteč-

ní dvě filmové předprojekce. V pátek 13. března pro festival v Divadle Exil vůbec poprvé zahraje improvizaci skupina Paleťáci. Zahájení festivalu doprovodí výstava reportážních fotografií Petra Vrabce, který dokumentoval protesty ekologických aktivistů proti uhelné elektrárně v Německu. Loni za fotoreportáž získal prestižní ocenění Czech Press Photo. Snímky budou v Divadle 29 k vidění deset dní.

Poslední den festivalu završí večerní koncert. Sobotní promítání také návštěvníkům festivalu zpříjemní tvůrčí dílny. Podrobný program s anotacemi filmů nebo chystané debaty ke snímkům jsou rozepsané na stránkách festivalu a také na facebooku a instagramu.

Exil slaví 20 let a hlásí konkurz!

Pardubické neprofesionální Divadlo Exil v těchto dnech slaví 20 let od svého založení. „Do jubilejní sezony od září chystáme pro naše diváky řadu překvapení,“ slibuje principál souboru Tomáš Klement. Jednou z novinek je uvedení divadelní hry Útulek, kterou v Exilu bude režirovat její autor, herec Východočeského divadla Pardubice Jan Musil. „Jsme moc rádi, že jsme se dohodli. Navážeme tak na spolupráci s Honzovým kolegou, hercem Ladislavem Špinerem,

který u nás před časem nazkoušel nasmírně úspěšnou komedii Kuřačky a spasitelky,“ podotýká Klement. Do komedie Útulek Divadlo Exil hledá herce. „Potřebujeme celkem pět herců, herecké zkušenosti nejsou třeba. Hlavní je chuť a mít čas zkoušet, jelikož premiéra by měla být ještě letos v červnu,“ dodává Klement. „Potřebujeme dvě herečky. Jedna – neřízená střela kolem 30 let, druhá – silná, charismatická žena může být mírně starší. Těžší pro

nás bude najít herce do tří mužských rolí. Hledáme muže (30-60 let) se šlechtickým vystupováním, co umí být pěkný nervák. Další mužská role (30-50 let) je introvertní aťták. Poslední rolí (30-60 let) je svalovec, ze kterého by měl jít strach,“ avizuje režisér inscenace Jan Musil. Konkurz do komedie Útulek Divadla Exil se koná v neděli 15. března od 13 hodin. Pro více informací pište na posta@divadloexil.cz.

Tomáš Klement, Divadlo Exil

S lístečky za špatné parkování na novou služebnu

Již měsíc funguje přestupkové oddělení na nové adrese. Z Pernerovy ulice se přestěhovalo na nám. Jana Pernera 2560. Jedná se o budovu vedle nádražní haly, která byla dlouho opuštěná. Oddělení řešení přestupků se nachází v přízemí domu. Vchod je umístěn ze strany od obchodního domu. Úřední hodiny jsou rozšířené. Kromě všedních dnů, kdy je otevřeno od 8 do 18 hodin, mohou řidiči své přestupky přijít vyřešit i o víkendy či ve svátek. V těchto dnech jsou úřední hodiny od 8 do 12 hodin a od 13 do 18 hodin. Změna čeká na řidiče – přestupce v případech výzev umístěných za stěračem. Na lístečku, který strážníci umísťují na špatně parkující vozidla, není totiž uveden telefon. To je ale správně. Ze zákona nemůže být přestupek řešen telefonicky, ale vždy osobně s přestupcem. Právě to je na výzvách i velkým písmem napsáno. Z toho důvodu upozorňujeme, že volání na tísňovou linku 156 je naprosto zbytečné a neopodstatněné. Tísňové volání je určené pouze pro případ ohrožení života, zdraví nebo majetku. Řešit přestupek je tak nutno s hlídkou na místě nebo na adrese uvedeně z druhé strany dané výzvy.

Největší úspěch mladých hudebníků v mezinárodní soutěži!

S velkou radostí informujeme veřejnost o excelentním a historicky

největším úspěchu pardubických hudebníků v mezinárodní soutěži v Čes-

ké republice! Koncem ledna se 10 sólistů a 6 souborů (všichni ze třídy jediného učitele pardubické Základní umělecké školy v Havlíčkově ulici) zúčastnilo mezinárodní soutěže Allegro v krásném prostředí Profesního paláce přímo v srdci Malé Strany v Praze. Všichni soutěžící jsou členové souboru Žestová harmonie Pardubice, který každý rok účinkuje svými fanfárami při Rozsvícení vánočního stromu na Pernštýnském náměstí a na pardubickém festivalu Zrcadlo umění.

Tito žáci dechového oddělení ZUŠ Havlíčkova 925 už několik let za sebou v mimořádně intenzitě šíří kulturní slávu Pardubic – v soutěži Česko Slovensko má talent 2015 postoupili do semifinále, o rok později vyhráli nejrenomovanější dětskou soutěž Zlatý oříšek, vystupovali v naší

nejslavnější koncertní síni Rudolfiny s Pražskou komorní filharmonií, a v Celostátních kolech soutěží ZUŠ i v mezinárodních soutěžích mají vždy excelentní výsledky.

V mezinárodní soutěži Allegro 2020 opět zářili! Jak jinak nazvat tyto jejich výsledky? Devět prvních míst, pět druhých a jedno třetí místo, navíc pět vítězů svých kategorií, tři Zvláštní ocenění poroty a Ocenění poroty za pedagogické vedení pro pana učitele Roman Faltysse! Gratulujeme a děkujeme!

Detailní informace a výsledkovou listinu o mimořádných úspěších v této soutěži najdete na stránkách nejspěšnějšího dětského hudebního souboru Pardubic www.zestovaharmoniepardubice.cz.

Roman Faltys,
učitel ZUŠ Havlíčkova

Hvězdárna láká na jeden z největších dalekohledů

Poslední březnový den letošního roku si připomeneme 28. výročí od otevření pardubické hvězdárny široké veřejnosti. Téměř tři dekady tak mohou obyvatelé našeho města pohlédnout jedním z největších dalekohledů v ČR do vzdáleného vesmíru. Na počátku přitom byl jen smělý sen o postavení malé observatoře. Dnes je právě ta pardubická nejen jediná svého druhu v pardubickém regionu, ale také největší. Za vším přitom stojí

lidé z Astronomického klubu Pardubice, což byl neformální spolek nadšenců do astronomie a příbuzných věd, kteří na přelomu 80. a 90. let pardubickou hvězdárnu po odborné stránce vybudovali. Její současný ráz jí potom vtiskl dlouholetý vedoucí Václav Knoll.

Paradoxně díky společenskému kvasu konce 80. let se na naši observatoř dostal dalekohled z optické dílny Jiřího Drbohlava, který právě Pardubice již od počátku pasoval do kategorie měst,

jež mají observatoř s jedním z největších dalekohledů v ČR. Tímto velikánem tak mohou návštěvníci pozorovat večerní oblohu vždy v otevírací dobu hvězdárny. V březnu vždy ve středu, čtvrtek a pátek od 19 do 21 hodin. Již 28 roků se tak návštěvníci mohou podívat na jasné planety Sluneční soustavy, vzdálené mlhoviny a hvězdokupy, případně komety. Kromě popularizace slouží astronomická technika pro studijní účely. Žáci v astronomických

kroužcích se zde dostanou k výjimečně velkému dalekohledu, který nás řadí k profesionálním zařízením. Pomocí astronomické kamery či fotoaparátu tak lze zaznamenat velmi vzdálené objekty. Žáci a studenti se učí, jak takové snímky nejen pořídit, ale také zpracovávat. Cílem do budoucna je zůstat moderní, aktuální a atraktivní observatoř pro veřejnost.

Petr Komárek,
Hvězdárna barona Artura Krause

Divadlo láká na další premiéru. A také na Kunětickou horu

V sobotu 14. března uvede Východočeské divadlo slavnostní premiéru detektivní komedie amerického dramatika Kena Ludwiga Sherlock v nesnázích, kterou na prknech Městského divadla inscenuje režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová, jež se v Pardubicích zatím představila „jen“ scénickým čtením hry Opuštěná v roce 2013. V brilantní hře z prostředí tajemné usedlosti na samotě hlavní role ztvární Jan Musil a Jindra Janoušková.

„Proslulý americký herec William Gillette, legendární představitel divadelního Sherlocka Holmese, pořádá ve svém novém sídle na Štědrý den večírek s ko-

legy. Prostřednictvím seance na něm chce zjistit, kdo po něm při posledním představení vystřelil a kdo zavraždil vrátného v divadle. Jeho důmyslná venkovská usedlost je plná nevidaných technických vynálezů, které mu pátrání usnadňují někdy více a někdy méně. Skvěle napsaná komedie hýří situačními vtipy, a přitom nepřestává být napínavá díky překvapivým odhalením a novým zápletkám,“ prozrazuje dramaturgyně Jana Pithartová.

Původní verze Sherlocka v nesnázích v originále The Game's Afoot se odehrává v Americe, režisérka se však rozhodla děj přesunout do Velké Británie. „Ludwig

si ve své hře utahuje z Američanů, kteří si v rámci snobské velkoleposti hrají na Brity. Jenže tohle téma by u nás nefungovalo, není nám vlastní. A když se z textu vyškrtalo, stále „zbyla“ komediální detektivka, humorná parafráze filmů s Herculem Poirotem, které všichni známe a milujeme. A to mi přišlo dostačující pro krásnou práci a snad i inscenaci,“ vysvětluje Janka Ryšánek Schmiedtová.

Premiérový večer znovu doprovodí i vernisáž nové výstavy ve foyer, svá díla zde tentokrát představí mladý královéhradecký výtvarník Lukáš Kadlec.

Dále Východočeské divadlo upozorňuje, že již spustilo prodej vstupenek

na letní plenérová představení na Kunětické hoře. Předprázdninové hraní pod širým nebem odstartuje veleúspěšná pohádková inscenace pro celou rodinu Kráska a zvíře s Veronikou Čermák Mackovou a Josefem Láskou v titulních rolích s hudbou a písněmi Michala Hruzy. V pohádkovém duchu se ponese i letošní novinka na Kunětické hoře. Režisér Petr Novotný zde před koncem sezony uvede pohádku podle kultovního českého filmu Tři veteráni, v níž se v hlavních rolích objeví Tomáš Lněnička, Martin Mejzlík a Alexander Postler.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Chemie v Pardubicích stoletá

23. březen 2020 bude pro pardubickou Explosii zásadní – slaví sté výročí vzniku, neboť právě v tento den roku 1920 se konala ustavující valná hromada Československé továrny na látky výbušné Praha. Tehdy byla továrna na trhu s výbušninami naprosto novým hráčem, za dobu své existence si však vypracovala takové jméno, že ji a její produkty dnes znají po celém světě. Její bohatou historii připomene například i publikace nazvaná

Sto let na střelném prachu, chystaná na březen letošního roku.

Psal se rok 1918 a v novém uspořádání Evropy se každá země snažila zajistit soběstačnost ve spoustě odvětví. Nejinak tomu bylo také v oblasti zabezpečení výroby výbušnin. A tak se v nově vzniklém Československu zrodil plán na vlastní továrnu. Za necelé čtyři roky, na jaře 1922, započala v továrně umístěné na kraji Pardubic výroba černého a zápalnicového prachu. O rok

později se zavedla výroba bezdýmného loveckého i vojenského prachu. Takové byly začátky továrny, která v roce 1934 dostala jméno Explosia. U vojenských trhavin šla Explosia cestou perspektivních oblastí výroby a v rámci těchto projektů se na konci padesátých let podařilo vyvinout technologii výroby plastických trhavin bez kapalných nitroesterů, později známých po celém světě pod názvem SEMTEX. V Explosii se též podařilo vyvinout takové technologie výroby bezdýmných prachů, že se v zahraničí objevil zájem o jejich licenční výrobu. V šedesátých letech se proto Explosia podílela například na budování závodů na nitrocelulózové prachy v Pákistánu, v osmdesátých letech se pak zase stavěla produkční jednotka sférických prachů v Iráku nebo šneková linka bezdýmných raketových prachů v Jugoslávii.

V moderní historii společnosti, kterou můžeme počítat zhruba od začátku třetího tisíciletí, se nabízený sortiment rozšířil o velký počet speciálních produktů, pozadu ovšem nezůstal ani vývoj a výroba prachů, stejně tak plastické trhavin Semtex. Ta je dnes nabízena v několika variantách s různými obsahy chemických látek ovlivňujících

vlastnosti jak samotné plastické trhavin, tak i vlastnosti jejího výbuchu.

Významným způsobem do vzniku nových technologií v Explosii zasáhl zrod Výzkumného ústavu průmyslové chemie, který v loňském roce oslavil 65. výročí své existence. Výzkumná a vývojová činnost VÚPCH je totiž velmi úzce spojena s budováním zbrojního průmyslu v 50. letech minulého století. Pracovníci VÚPCH se podíleli prakticky na všech vývojových projektech nejen v oblasti střeliv, průmyslových trhavin a vojenských trhavin a munice, ale i v zavádění výrobních technologií jak v dnešní Explosii, tak v dalších firmách a v zahraničí.

Důležitým okamžikem historie společnosti bylo navýšení základního kapitálu v roce 2013. Stomilionová investice nejen do strojního zařízení, ale do kompletně nové budovy a linky vynesla Explosii na pozici světového hráče v oblasti celospalitelných modulů pro velkorážovou munici. Sto let po založení Akciové továrny na látky výbušné Praha se v Pardubicích bezdýmnému i černému prachu daří, stejně jako se dříve trhavinám všeho možného druhu.

Martin Vencel, mluvčí Explosie

Mladí znovu fotografují památky

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska pořádá v tomto roce již 13. ročník mezinárodní soutěže „Mladí fotografují památky“, která je dnes jednou z největších světových akcí pro mladé na poli kulturního dědictví. Soutěž je učená pro žáky a studenty základních a středních škol, kteří do sekretariátu Sdružení zašlou foto-

grafie, které budou vyjadřovat hlavní myšlenky Dnů evropského dědictví (www.ehd.cz). Celá akce má podpořit zájem a znalosti našeho kulturního dědictví, podpořit znalosti historických budov a zahrad, venkovských a městských krajín uznávané památkové hodnoty či neobvyklé krásy. Soutěž není pouhou „fotografickou“ akcí, ale

spíše zážitkem spojeným s uměleckým a památkovým dědictvím. Rada Evropy stanovila pro soutěž tato kritéria:

Téma: Architektonické dědictví

Účastníci: Mládež navštěvující školní zařízení

Věkový limit: 21 let

Pozor, uzavírka pro vkládání fotografií je již 15. 3. 2020.

Soutěžní fotografie se vkládají na stránky Sdružení www.historickasidla.cz/cs/soutez-mladi-fotografuji-pamatky/vyhlaseni-souteze-mladi-fotografuji-pamatky-2020.html.

Vítězové Národního kola soutěže budou slavnostně vyhlášeni u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel v paláci Žofín dne 21. dubna 2020.

Březen – měsíc čtenářů přinese řadu nových služeb

Pravidelně v březnu vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků propagační kampaň na podporu čtenářství a čtenářské gramotnosti. V rámci akce Březen – měsíc čtenářů přináší i Krajská knihovna v Pardubicích řadu nových služeb, které čtenáře jistě potěší.

Registrovaní čtenáři a návštěvníci s jednorázovým vstupem budou moci ve všeobecné a regionální studovně využívat zdarma wi-fi připojení. Nově jsou v nabídce rodinné registrace za 240 Kč pro dva

rodiče se dvěma dětmi zdarma, nebo pro jednoho rodiče – samoživitele a dvě děti za 120 Kč. Na informačním oddělení bude možné získat seniorské obálky s tiskopisy tzv. „I. C. E. karet“. Ty obsahují informace o pacientově zdravotním stavu i kontakty na jeho blízké osoby a praktického lékaře. Karty tak pomáhají především osamoceně žijícím seniorům v situacích, kdy je zapotřebí rychlá pomoc a z nějakého důvodu nemohou sdílet záchranářům tyto důležité informace sami. Informační oddělení bude

také sloužit jako help point pro osoby se zdravotním postižením. V rámci projektu Podaná ruka začne knihovna ve spolupráci s LDN Rybitví nabízet poradenskou pomoc neformálním pečovatelským, kteří se starají o své nejbližší v domácím prostředí.

Díky projektu CzechElib je z počítačů krajské knihovny nově přístupná hudební databáze Naxos Music Library. Jedná se o nejobsáhlejší databázi převážně klasické hudby, která nabízí k poslechu více než 2 miliony skladeb z 50 vydavatelství.

Kromě klasické hudby a jazzu v ní najdete také rock, pop nebo world music. Přístup k online poslechu hudby z této databáze je k dispozici na jakémkoli počítači knihovny připojeném k internetu. Konec března je tradičně ve znamení Noci s Andersenem (27. 3.), která letos připomene známé i neznámé knihy Boženy Němcové. Ke společnému nocování v knihovně se mohou hlásit děti ve věku 8 až 10 let, kteří jsou minimálně půl roku registrovanými čtenáři knihovny. Více na www.kkpce.cz.

Být sněný v galerii GAMPA

Výstava, kterou v naší malebné městské galerii zahájíme ve čtvrtek 12. března 2020 v 18:00, je prvním kurátorským projektem zbrusu nového výstavního cyklu. Po tématu resilience (jinými slovy udržitelnosti naší společnosti) se v roce 2020 mottem programu stává pojem relativita. Prostřednictvím galerijního programu budeme hledat přesahy, názory a postoje, které se nebojí překročit hranice prostoru, času i poznání. Tážeme se, jak obstát v době post-pravd a manipulací i ve světě, kde se sci-fi stává každodenní realitou.

Na nové výstavě Být sněný se setkávat práce čtyř soudobých výtvarných

umělců (Terezy Darmovzalové, Filipa Hauera, Marka Hlaváče a Tomáše Kajánka) a jednoho teoretika (Víta Bohala). Společně nám prostřednictvím svých děl představují sen jako metaforou stavu, ve kterém nelze odlišit realitu od fikce, stavem, ve kterém jsme kolektivně sněni za pomoci současných technologií.

Přehlídku v jejím průběhu obohatí několik unikátních dočasných uměleckých intervencí. Hned na vernisáži (12. března 2020) půjde o performance zvukového umělce Michala Cába. Dalším výrazným doprovodným programem pak bude třídní performativní

intervence Insider – Odkrývání reality (27.– 29. března 2020), za níž stojí mezinárodní umělecký kolektiv, jehož ústřední osobností je mexická umělkyně dlouhodobě usazená v Praze Cristina Maldonado. Půjde o představení pro dva diváky, pohybující se na pomezí virtuální a fyzické reality. Performance využívá nejnovější technologii VR brýlí a zkoumá, jak směsice realit ovlivňuje naše těla a náš pocit přítomnosti.

Zkrátka a dobře, je opět nač se těšit. Čekají vás zážitky na pomezí snů a skutečností, o něž by bylo škoda přijít.

Šárka Zahálková, GAMPA

Nevšední pomoc dětem ze Střediska rané péče

Pan Nguyen Van Phú se rozhodl pomoci Středisku rané péče v Pardubicích o.p.s. opravdu nevšední formou. Na Městské policii Pardubice odevzdal obálku s 17 400 korunami, kterou našel ve svém obchodě, odmítl převzít nálezné a násled-

ně také odměnu humpoleckého pivovaru. Odměnu 300 lahví piva sice převzal, ale rozhodl se z jejich prodeje podpořit Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s. Středisko za výtěžek zakoupí didaktické a kompenzační pomůcky na podporu

vývoje dětí s ohroženým vývojem (například nedonošených) a dětí s tělesným, mentálním a kombinovaným postižením z Pardubického kraje. Děkujeme za nevšední podporu, které si nesmírně vážíme.

Blanka Brandová, ředitelka střediska

Taekwondový výlov rybníku Svět v Třeboni

V polovině února se konal Pohár Českého svazu Taekwon-do ITF v treboňské sportovní hale v blízkosti rybníku Svět. Místo výlovu v rybníku Svět jsme lovili ve sportovní hale a musím říci, že se nám to povedlo. 1x zlatá, 6x stříbrná a 2x bronzová medaile jsou naše výsledky ze soutěže v Třeboni. Zlatou medaili získal student UPCE a taekwonda v Polabinách Kaisselin Ouologuem v technických sestavách. Stříbrnou medaili

v technických sestavách a bronzovou ve sportovním boji získal Jirka Brož, který se stal nově tento rok členem státní reprezentace a bojuje o nominaci na mistrovství Evropy v Praze. Stříbrnou medaili ze sportovního boje získal Jáchym Šubrt a přidal ještě bronzovou z technických sestav, kde se mu povedlo porazit 16 dalších soupeřů ve své kategorii. Ještě ze sportovního boje získal stříbrnou medaili Tomáš Růžička v juni-

orské kategorii do 75 kg. V silně obsazené kategorii reprezentantů s černým páskem se v technických sestavách povedlo vybojovat Luce Kratochvílové stříbro. Poslední dvě stříbrné medaile byly ze sportovního boje a povedlo se je vybojovat Nikole Vorlíčkové a jejímu otci Markovi, který je věkem už veterán, ale skvěle zabojoval v seniorské kategorii. Více na www.pardubice.taekwondo.cz.

Radek Kolář, Taekwon-Do ITF

Pardubice hostí téměř po 20 letech soutěž mažoretek

Dne 15. 3. 2020 se v Pardubicích uskutečnil kvalifikační kolo mistrovství ČR v mažoretkovém sportu, a to pro výkonnostní třídu A i pro výkonnostní třídu B. Uvidíte zde bojovat o postup na mistrovství republiky ostřílené mažoretkové týmy, které se pohybují v nejvyšší výkonnostní třídě. Rovněž zde budeme hostit i začínající mažoretky, které se s náročností mažoretkového sportu teprve seznamují či dříve na mistrovství republiky nesoutěžily. Již teď víme, že přijedou týmy

z celé republiky, zastoupení v tomto kvalifikačním kole budou mít kromě dvou pardubických týmů i týmy ze vzdálených míst, například Prahy, Brna, Písku, Českých Budějovic, Přerova, Jeseňku, Náchoda a mnoha dalších. Je tedy jasné, že konkurence bude velká. Těšit se můžete na moderní taneční choreografie, precizní práci s hůlkou, temperamentní sestavy s trásněmi, ale také klasické pochodové skladby. Pardubice byly vždy mažoretkám nakloněny, nicméně poslední kvalifi-

kační kolo v mažoretkovém sportu se zde odehrálo v roce 2002, takže je téměř symbolické, že se v roce 2020 do Pardubic opět vrací! Srdečně zveme všechny příznivce tohoto krásného sportu, aby přišli do sportovního basketbalové haly na Dukle mažoretky podpořit a užili si neopakovatelnou atmosféru soutěžního klání. Soutěž pořádá tým PM Stars Pardubice s podporou města Pardubic. Více informací naleznete na www.pmstars.cz.

Veronika Tlapáková, PM Stars

Seniorcentrum

11. 3. 14.00 Hudební odpoledne se Zuzanou Grohovou

18. 3. 14.00 Videoprojekce J. Nováka: „Poznávací zájezd Tunisko 2002“ 1. část

19. 3. 16.00 Trio Niagára – písničky od táborových ohňů, KD Hronovická, vstupné 90 Kč

20. 3. 14.00 Posezení s harmonikou

25. 3. 14.00 „Studánky“: „Boxer nebo Pianista“. Poradíte herci Josefu Vránovi s výběrem Monodramatu – ukázky z her Novocento a Cikánský boxer, beseda o nich, lektor: Josef Vrána

29. 3. 14.00 Taneční odpolední čaj v KD Hronovická (KV Band), cena 70 Kč

30. 3. 14.00 Cestopisná přednáška Tomáše Černohe: „Bali a ostrovy Gili (Indonésie)“

Strmé vulkány, džungle, jezera, řeky, malebná rýžová políčka a pláže s tyrkysovou vodou zdobí tento tropický ráj v souostroví malých Sund. V průběhu přednášky spolu navštívíme například kulturní centrum země Ubud a jeho opičí prales, rýžová políčka Jatiluwih (UNESCO), jezera Twin Lakes, „plovoucí“ chrám Ulun Danu, vodopády v oblasti Munduk, legendární „mořské“ chrámy Tanah Lot a Pura Luhur Uluwatu či vystoupíme na sopku Batur, odkud budeme pozorovat svítání slunce.

1. 4. 14.00 Zdravotní přednáška: „Degenerativní onemocnění bederní páteře – bolesti zad“, přednáší PhDr. Iva Marková

6. 4. 14.00 „Hravá kavárnička“, káva zdarma

Festival Jeden svět, argentinské písně i technologické mystérium

Stálíce slovenské hudební scény, kapela Longital, zavítá po velmi dlouhé době do Pardubic, konkrétně v pátek 13. března. Bratislavští Longital jsou známí velmi energickým koncertním projevem, vzájemná komunikace mezi hudebníky a improvizace dělá každý jejich koncert jedinečným. Živé provedení nového alba Mauna v triu bude tedy napínavé, překvapující a radostné. Spolu s Longital vystoupí objev tuzemské klubové scény, ženské duo Ima Teva.

I v letošním roce se bude v Divadle 29 konat pardubická část mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět. Dvacátý ročník festivalu s mottem Až naprší a uschne se věnuje projevům environmentální krize v kontextu krajiny globalizovaného světa a role člověka v ní. Čekají nás projekce, moderované večerní debaty s pozvanými hosty, výstavy i speciální dopolední projekce pro základní a střední školy. To vše počínaje úterým 17. března.

Tradiční argentinské písně ve stylech chacarera, zamba, chamamé a gato v podání mezinárodního tria výjimečného hudebníka Gabo Naase a renomované zpěvačky Marty Töpferové. To je program středečního večera 25. března. Gabovy hluboké znalosti folklóru a tradiční hudby jeho rodné Argentiny ve spojení s jednou z nejzajímavějších českých zpěvaček současnosti nabídne posluchačům neobyčejně zralý a originální zvuk a nadmíru zasvěcený náhled do latinskoamerické hudby.

Technologické mystérium podle Marshalla McLuhana, Cesty do pravěku, Kosmovy kroniky a Davida Lynche. Groteska o nepodařeném věštění budoucnosti, cestování časem a informacích uložených v buněčné paměti. I tak by se přibližně dalo popsat nové představení kulturního pražského divadla Handa Gote nazvané Čtvrtá opice, které si určitě nenechte ujít ve čtvrtek 26. března.

Podrobný program na www.divadlo29.cz.
Jaroslav Tarnovski, Divadlo 29

Komorní filharmonie se vrací domů!

Komorní filharmonie Pardubice se po půlroční pauze zapříčiněné rekonstrukcí Domu hudby vrací zpátky „domů“. V neděli 15. března v 10.30 hodin zde zahájí své působení koncertem pro děti a rodiče nazvaným Strašidla v hudbě. Jednou ze základních věcí velké hudby je také napětí, schopnost hudby vést nás do neznámých končin a někdy nás nechat setkávat se i s různými podivuhodnými postavami. Další koncert pro děti na sebe nenechá dlouho čekat – 5. dubna se posluchači můžou těšit na Sladkosti v hudbě. Pro-

vádět dětskými pořady budou i letos Petr Kadlec (průvodní slovo) a dirigent Marko Ivanović. Tato sehraná dvojice je zárukou vynikající kvality pořadu, jdoucí ruku v ruce s vřelým humorem a samozřejmě skvělou hudbou v podání Komorní filharmonie Pardubice. Koncerty jsou určené dětem ve věku přibližně 5–13 let.

23., 24. a 25. března vždy od 19.00 hodin se v Sukově síni Domu hudby uskuteční také první abonentní koncerty pro dospělé posluchače s příznačným názvem Zpátky doma! Záčátek dramaturgické nabídky ozdobí

jak oba tituly, tak mladý sólista. Zazní oblíbená tvorba světových romantiků – Symfonie č. 3 a moll Skotská Felixe Mendelssohna-Bartholdyho a Koncert pro housle a orchestr D dur Petra Iljiče Čajkovského. V Čajkovského skladbě se sólového partu ujme Milan Al-Ashhab. Náš pravděpodobně nejperspektivnější mladý houslista, pocházející z Jeruzaléma, začal na housle hrát v pěti letech. V současnosti studuje na univerzitě ve Vídni. Vyhrál už několik domácích i zahraničních soutěží, mj. je vítězem slavné vídeňské soutěže Fritze Kreisle-

ra z roku 2018. Loni se probojoval do finále proslulé Čajkovského mezinárodní hudební soutěže v Moskvě, kde přednesl právě Čajkovského koncert. Koncerty Zpátky doma! nemůže dirigovat nikdo jiný než Stanislav Vavřínek, patřící k předním českým dirigentům a od roku 2018 zastávající post šéfdirigenta Komorní filharmonie Pardubice.

Vstupenky na všechny koncerty této sezony KFP jsou k zakoupení online na www.kfpar.cz a v Turistickém informačním centru pod Zelenou branou.

Tereza Břízová, mluvčí filharmonie

Czech Nature Photo 2019 v pardubickém Mážhausu

Výstavní prostor Mážhaus láká milovníky přírody a fotografií na unikátní fotografickou výstavu s názvem Czech Nature Photo 2019. První ročník úspěšné soutěže proběhl v roce 2017. Jedná se o přírodovědně zaměřenou odnož prestižní novinářské fotografické soutěže Czech Press Photo, která má více jak dvacetiletou tradici. Zakladatelem a organizátorem obou zmíně-

ných soutěží je pražské multižánrové centrum Czech Photo Centre. Centrum výstavy zaplňuje do různých měst po republice a výjimkou nejsou ani Pardubice. V Mážhausu na Pernštýnském náměstí bude vystaven výběr z fotografického cyklu Czech Nature Photo 2019 do 31. března 2020.

„Těší nás, že můžeme i v tomto roce navázat na úspěšnou spoluprá-

ci s Czech Photo Centre a představit Pardubákům jedny z nejpovednějších snímků přírody za uplynulý rok. Návštěvníci se mohou těšit na výběr soutěžních, nominovaných i výherních fotografií,“ prozradila referentka Mážhausu Michaela Vápeníková.

Posláním celého projektu je, aby si lidé již od svého dětství uvědomovali, že jsou součástí přírody, byli seznáme-

ni s jejími krásami a mohli si k ní vytvořit silně pozitivní vztah. Vystavené snímky ukazují rozmanitost živé přírody z celého světa očima českých a slovenských fotografů. Pro širokou veřejnost je výstava zcela zdarma otevřena od úterý do neděle od 10 do 18 hodin. Srdečně jsou zvány i školní kolektivy či družiny a zájmové kroužky.

Michaela Vápeníková, TIC Pardubice

Přijďte na ples města!

Plesová sezona je v plném proudu a jedním z jejích vrcholů je opět Reprezentační ples města Pardubic. Konat se bude v sobotu 21. března od 19 hodin ve Východočeském divadle v Pardubicích a nabídne hvězdné hosty i zajímavý doprovodný program.

Večerem bude opět provázet legendární moderátor Alexander Hemala,

který přivítá hudebníky Pirate Swing Band s jejich frontmanem, zpěvákem Jiřím Ševčíkem, a také hlavního hosta večera, Václava Noida Bártu. O taneční program se postará skupina Ilusias a Pohybové studio Hroch.

Vstupenky jsou k dostání v předprodeji Východočeského divadla v Pardubicích (za divadlem).

Roadshow zve na EURO 2020

Blíží se mistrovství Evropy ve fotbale 2020 a do Pardubic míří skvělá fotbalová roadshow pro rodiny s dětmi. Během akce bude možné soutěžit o hodnotné ceny partnerů fotbalové reprezentace. Včetně zájezdu na EURO 2020!

Přijďte 28. března do ulice U Stadionu a užijete si spoustu fotbalových

aktivit. Celou akci bude doprovázet z pódia moderátor, kterého doplní zajímaví hosté a známé fotbalové osobnosti.

Přijďte se pobavit, zaspotovat si a něco hezkého vyhrát!

Více informací na www.fotbalove-slavnosti.cz

Jiří Fousek, spoluorganizátor

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

3.5.–26.4. Světy v kameni, VČM – zámek, výstava

4.2.–31.3. Czech Nature Photo 2019, Výstavní prostor Mážhaus, výstava

4.2.–25.3. Výstava příběhů z Indie, Sokolovna, výstava

12.2.–24.3. Tomáš Hřivnáč – grafika, malba, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

20.2.–30.3. Co nám dává fotografie – výstava sbírky fotografií Jaromíra Zeminy, Benefiční Galerie Fons, výstava

3.3.–31.12. Zámecká hláska, VČM – zámek, vyhlídka

4.3.–31.3. X-art – výstava pardubické výtvarné skupiny, Krajská knihovna v Pardubicích – vestibul a schodiště

7.3. 13:00 Kouzelnické vystoupení – kouzelník Hopsík, Muzeum kouzel – Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodinu

7.3. 13:00 Kryt civilní obrany, VČM – zámek, prohlídka

7.3. 15:00 Tajný kryt, VČM – zámek, dětská prohlídka

7.3. 17:00 Festival menšinových žánrů, Doli Klub, koncert

7.3. 17:30 BK JIP Pardubice – BK Opava, Sportovní hala Dašická, basketbal

7.3. 18:00 Audience u královny, Východočeské divadlo, divadlo

7.3. 19:30 Studentský ples univerzity Pardubice, Congress Centre Pardubice

7.3. 20:00 Harle 25 let tour, host: Jaksi Taksí, enteria arena, koncert

8.3. 9:30–12:00 Dětský karneval, Restaurace Na Rozkoši u Kulatý Bábý

8.3. 14:00 a 17:00 Pipi dlouhá punčocha, Východočeské divadlo, divadlo pro děti

9.3. 19:00 Komu patří jazz, Východočeské divadlo – Poedium v klubu

10.3. 9:00 Program pro rodiče s dětmi Bookstart – S knížkou do života, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení

10.3. 10:15 Zpívánky, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení

10.3. 18:00 Cestovatelský večer KČT Slovan Pardubice – Francouzská Polynésie, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška

10.3. 19:00 Až ustane déšť, Východočeské divadlo, divadlo

10.3. 19:00 Radim Uzel – Ekonomie sexu, Dům techniky – Konferenční sál, přednáška

11.3. 16:00–18:00 AVČ: Několik (méně známých) děl a jejich autorů posledních třiceti let ve fondech Krajské knihovny v Pardubicích, Krajská knihovna - univerzální sál, přednáška

11.3. 17:00 Můžeme ještě věřit sdělovacím prostředkům?, Archa – Sbor Církve bratrské, beseda s editorem ČRo Davidem Macháčkem

11.3. 18:00 Eneolit na konci věku kamene a počátku epochy kovů, VČM – zámek, přednáška

11.3. 19:00 Audience u královny, Východočeské divadlo, divadlo

11. a 12. 3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause

11.3. 19:00 Travel Stand-up: Stopem se psem v Asii, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, přednáška

11.3. 19:00 Ukradený stát, Divadlo 29, promítání

11.3. 19:30 Tomáš Klus – Klusymfonie, enteria arena – Velká hala, koncert

12.3.–7.6. Být sněný, Galerie města Pardubic, výstava

12.3. 16:00 Dračí doupě, Krajská knihovna v Pardubicích – sklep knihovny

12.3. 18:00 Být sněný & Michal Cáb – sound performance, Galerie města Pardubic, zahájení výstavy a zvuková performance

12.3. 18:00 Radomír Čížek: Ázerbájdžán na kole, VČM – zámek, přednáška

12.3. 18:00 Setkání s osobností: Tomáš Šebek, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál, přednáška

12.3. 18:00–20:00 Simulační hry pro veřejnost aneb Co u nás dělají vaše děti, Ekocentrum Paleta

12.3. 19:00 Slavnostní zahajovací koncert, Dům hudby, koncert

12.3. 19:00 Tančírna, Východočeské divadlo, divadlo

12.3. 20:00 Matt Diesel a Broken Povřísl, Doli Klub, koncert

13.3. 10:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

13.3. 18:00 Koncert Happy Black Friday, Dům techniky

13.3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause

13.3. 19:00 Společenstvo vlastníků, Východočeské divadlo, divadlo

13.3. 20:00 Longital (SK), Ima Teva, Divadlo 29, koncert

13.3. 20:00 Mirai, ABC Klub, koncert

14.3. 8:00–15:00 50. Mezinárodní výstava minerálů, Dům kultury Dukla

14.3. 8:00–11:00 Modelářská burza v Pardubicích, Na Staré poště (Pardubice) – kulturní místnost bývalého depa kolejových vozidel čp. 2865, Burza železničních modelářů

14.3. 10:00 O princezně Mlsalce, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina – Velký sál, divadlo pro děti

14.3. 13:00 Kouzelnické představení pro děti – Mág Radekr, Muzeum kouzel

14.3. 13:00 Zelené Předměstí – centrum nových Pardubic, VČM – zámek, prohlídka

14.3. 19:00 Benefiční ples kynologů, Congress Centre Pardubice

14.3. 19:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

15.3. 17:30–19:30 Jordánsko & Izrael, Ekocentrum Paleta, cestovatelská přednáška Jakuba Kunáta

15.3. 19:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

16.3. 9:00 Pohádkové nepohádky Josefa Čapka, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo pro děti

16.3. 10:00 Komu patří jazz, Východočeské divadlo - Poedium v klubu

16.3. 10:00 SenSen: Petr Komárek: Procházka vesmírem, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška

16.3. 10:30 Pohádkové nepohádky Josefa Čapka, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo pro děti

16.3. 17:00 Saturnin, Východočeské divadlo, divadlo

16.3. 19:00 Koncert Barocco sempre giovane, Český filharmonický sbor Brno – sborníkem Petr Fiala, Kristina Fialová: viola, Husův sbor – kostel

17.3.–23.3. Zábava s panenkami L.O.L. Surpise!, Atrium Palác Pardubice, výstava

17.3. 9:00 Program pro rodiče s dětmi Bookstart – S knížkou do života, Krajská knihovna – klubovna dětského oddělení, pořad pro rodiče s dětmi od 1 do 2 let

17.3. 9:30 Dílny pro seniory – drátkování, Dům dětí a mládeže Beta

17.3. 10:15–11:00 Zpívanky, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení

17.3. 16:00 Země je modrá jako pomeranč, Divadlo 29, promítání

17.3. 18:00 Cestovatelský večer KČT Slovan Pardubice – Austrálie, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška

17.3. 18:00 Ztracený domov, Divadlo 29, promítání

17.3. 19:00 Mikve, Východočeské divadlo, divadlo

17.3. 19:00 Večer pro psí tlapy – Vážně nevážně se Zuzanou Boubílkovou, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

17.3. 21:00 Kolektiv, Divadlo 29, promítání

18.3. 10:00–12:00 Rodinná středa: Snít či sníst?, Galerie města Pardubic, dílna pro ty nejmenší a jejich rodiče

18.3. 11:00–18:00 Charitativní bazar oblečení, Integrační centrum Kosatec, prodej oblečení pro děti i dospělé

18.3. 11:00–17:00 Dobrovolnický náborový den, Integrační centrum Kosatec, registrace dobrovolníků na AbiFest 2020

18.3. 15:00–17:00 Deskové hry, Krajská knihovna v Pardubicích – klubovna

18.3. 16:00–18:00 AVČ: Jestřáb - Jaroslav Foglar, Krajská knihovna v Pardubicích - univerzální sál, přednáška

18.3. 16:00 Zbytkové ženy, Divadlo 29, promítání

18.3. 17:00 Eneolit na konci věku kamene a počátku epochy kovů, VČM – zámek, přednáška

18.3. 17:00 Vyprávění o historii Pardubic s promítáním, Archa – Sbor Církve bratrské, přednáška

18.3. 17:30 BK JIP Pardubice – Era Basketball Nymburk, Sportovní hala Dašická, basketbal

18.3. 18:00 Buddha v Africe, Divadlo 29, promítání

18.3. 18:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo

18. a 19.3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause

18.3. 21:00 Město plné smogu, Divadlo 29, promítání

19.3. Válka umění, Divadlo 29, promítání

19.3. 16:00 Postižení muzikou, Divadlo 29, promítání

19.3. 16:00 Představení pro seniory – Trio Niagára, Kulturní dům Hronovická

19.3. 18:00 Asie a Balkán očima banátského jóga-lezce, Ekocentrum Paleta, přednáška

19.3. 18:00 Jarní koncert Pardubického dětského sboru, Hudební sál radnice – Společenský sál

19.3. 18:00 Pavla Bičíková: Kyrgyzstán – země vysokých hor a šťastných lidí, VČM – zámek, přednáška

19.3. 18:00 Zpívání manter a bhadžanů, Ekocentrum Paleta

19.3. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

19.3. 19:00–20:30 Meditace pro každého, Malaya – centrum jógy

19.3. 21:00 Čínský umělec v exilu, Divadlo 29, promítání

19.3. 22:45 Kazašský boj s hudbou, Divadlo 29, promítání

20.3. 10:00–12:00 Seniorský pátek: Chyt' si svůj sen, Galerie města Pardubic, dílna pro tvůrčí babičky a dědečky

20.3. 16:00 Pro Samu, Divadlo 29, promítání

20.3. 17:00 V kapse (u maminky), Ekocentrum Paleta

20.3. 17:00–19:00 Workshop – skleněná vitráž, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina, workshop pro veřejnost

20.3. 18:00 Paní F, Divadlo 29, promítání

20.3. 19:00 Bratři Ebenové, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert

20.3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause

20.3. 19:00 Velký výroční bál, Východočeské divadlo, tanec

20.3. 21:00 Země medu, Divadlo 29, promítání

20.3. 22:45 Autoportrét, Divadlo 29, promítání

21.3. Jarní burza Veteran klubu Pardubice, Doštihovaly závodistiště Pardubice

21.3. 9:00 Za kvetoucími bledulemi do Pekla, Pardubice – odjezd od zimního stadionu, turistika

21.3. 10:15 Čarování s pohádkou – program pro předškoláky, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro děti

21.3. 11:00 Když rajčata poslouchají Wagnera, Divadlo 29, promítání

21.3. 13:00 Kouzelnické vystoupení – kouzelník Standa a kouzelnice Zdeňka, Muzeum kouzel – Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodinu

21.3. 13:00 Mezi odpady, Divadlo 29, promítání

21.3. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, VČM – zámek, přednáška

21.3. 14:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, VČM – zámek, přednáška

21.3. 15:00 Děti z mizejícího ostrova, Divadlo 29, promítání

21.3. 17:00 Kruh, Divadlo 29, promítání

21.3. 19:00 Reprezentační ples města Pardubice, Východočeské divadlo, tanec

21.3. 20:00 Day Dreams, Doli Klub, koncert

22.3. 15:00 O Smolíčkovi, Kulturní dům Hronovická, divadlo pro děti

22.3. 15:00–17:00 Tvůrčí neděle: Sníček, Galerie města Pardubic, hravá neděle pro děti od 4 let

22.3. 19:00 Koncert Barocco sempre giovane, Lukáš Vondráček – klavír, Jiří Houdek – trubka, Dům hudby

- 24.3. 10:00–13:30 Levandulový textilní kurz, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina
- 24.3. 10:15–11:00 Zpívanky, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení
- 24.3. 14:30–18:00 Lišky, vlkolišky textilní kurz, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina
- 24.3. 17:30 Jižní Norsko 1. část – cyklus Cestovatelské úterky, Dům techniky, přednáška
- 24.3. 18:00 Cestovatelský večer KČT Slovan Pardubice – Severní Anglie, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška
- 24.3. 19:00 Revizor, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.3. 19:00 Černobyl – spící peklo, Kulturní dům Hronovická, přednáška
- 25.3. Soutěž ZUŠ – krajské kolo ve hře na kytaru, Základní umělecká škola Havlíčkova – Koncertní sál
- 25.3. 14:00 Studánky – cyklus literárních přednášek, Seniorcentrum
- 25.3. 16:00–18:00 AVČ: Peru, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál, přednáška
- 25.3. 17:00 Sinajský poloostrov, Archa – Sbor Církve bratrské, videosnímek
- 25.3. 17:30 BK JIP Pardubice – Sluneta Ústí nad Labem, Sportovní hala Dašická, basketbal
- 25.3. 18:00 Eneolit – na konci věku kamene a počátku epochy kovů, VČM – zámek, přednáška
- 25.3. 18:00 Jan Amos Komenský, Dům hudby, přednáška
- 25.3. 19:00 George Kaplan, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 25.3. 19:00 Lukáš Pavlásek – Kdo nepláče, není Čech, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 25.3. 19:00 Mnoho povyku pro nic, Východočeské divadlo, divadlo
25. a 26.3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause
- 25.3. 20:00 Gabo Naas Trio (ARG/GER) + Marta Töpferová, Divadlo 29, koncert
- 26.3. 9:30 a 12:30 Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
- 26.3. 16:00–19:00 Dračí doupě, Krajská knihovna v Pardubicích – sklep knihovny
- 26.3. 17:00 Hezky česky: Proměny a stálice v jazykové poradně, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál, přednáška
- 26.3. 17:30 Aby záda nebolela – cvičení podle Ludmily Mojžíšové, Ekocentrum Paleta, přednáška a ukázky cvičení
- 26.3. 18:00 Klára a Pavel Bezdědkovi: Příroda a krajiny Ománu, VČM – zámek, přednáška
- 26.3. 19:00 Pátá dohoda, Východočeské divadlo, divadlo
- 26.3. 20:00 Handa Gote: Čtvrtá opice, Divadlo 29, promítání
- 27.3. Aviatický ples, Dům techniky, tanec
- 27.3. 11:00, 12:30, 14:00, 15:30 a 17:00 Cristina Maldonado a kol.: Insider – Odkrývání reality, Galerie města Pardubic, divadlo
- 27.3. 17:00–28.3. 8:30 Noc s Andersenem: V krajské knihovně nocujeme již podesátél, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení knihovny
- 27.3. 18:00 Sherlock v nesnázích, Východočeské divadlo, divadlo
- 27.3. 19:00–21:00 Houstone, máme problém! Příběh Apolla 13 a jeho lidí, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška
- 27.3. 19:00 Klavírní duo, Hudební sál Radnice, koncert
- 27.3. 19:00 Komu patří jazz, Východočeské divadlo – Poedium v klubu
- 27.3. 19:00 Na správné adrese, Integrační centrum Kosatec, divadlo
- 27.3. 19:00–21:00 Pozorování oblohy – perly jarních nebes, Hvězdárna barona Artura Krause
- 27.3. 20:00 34. Erotický ples, Dům kultury Dukla, tanec
- 28.3. Zahájení jarní turistické sezony 2020, Pardubice – Odjezd z nádraží ČD
- 28.3. 11:00, 12:30, 14:00, 15:30 a 17:00 Cristina Maldonado a kol.: Insider – Odkrývání reality, Galerie města Pardubic, divadlo
- 28.3. 18:00 Putovní duše K, Východočeské divadlo, divadlo
- 29.3. 11:00, 12:30, 14:00, 15:30 a 17:00 Cristina Maldonado a kol.: Insider – Odkrývání reality, Galerie města Pardubic, divadlo
- 29.3. 13:00 „Jarní Barborka“ – zahájení cyklistické sezony s opékáním buřtů, odjezd od zimního stadionu na kolech, turistika
- 29.3. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou KV Band, Kulturní dům Hronovická
- 29.3. 19:00 Lady Oskar, Východočeské divadlo, divadlo
- 30.3. 10:00 SenSen: Dr. Lidmila Pekařová: Jak prožít šťastně stáří, Krajská knihovna v Pardubicích – univerzální sál, přednáška
- 30.3. 17:30 Divadelní komedie, Východočeské divadlo, divadlo
- 30.3. 17:30–19:00 Milující se dvojice – cyklus Hudební pondělníky, Dům techniky, hudební přednáška
- 30.3. 19:00 Corvus Quartet – radniční rockování, Hudební sál radnice, koncert
- 30.3. 20:00 Purgatio (očistec), Kostel sv. Jana Křtitele, koncert
- 31.3. Juniorský maraton 2020, Park Na Špici
- 31.3. 9:00–10:00 Program pro rodiče s dětmi Bookstart – S knížkou do života, Krajská knihovna v Pardubicích – klubovna dětského oddělení, pořad pro rodiče s dětmi od 1 do 2 let
- 31.3. 10:15–11:00 Zpívanky, Krajská knihovna v Pardubicích – dětské oddělení, akce pro děti
- 31.3. 18:00 Cestovatelský večer KČT Slovan Pardubice – Skotsko, Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška
- 31.3. 19:00 Corvus Quartet – radniční rockování, Hudební sál radnice, koncert
- 31.3. 19:00 Spříznění volbou, Východočeské divadlo, divadlo
- 1.4. 16:00 Stará řemesla, VČM – zámek, workshop pro děti
- 1.4. 17:00 Severní Makedonie, příroda a pravoslavné Velikonoce, Archa – Sbor Církve bratrské, přednáška
- 1.4. 17:30 BK JIP Pardubice – BK Armex Děčín, Sportovní hala Dašická, basketbal
- 1.4. 19:00 Petr Hapka a jeho potměšilí hosté, Východočeské divadlo, koncert
- 2.4. Žena + Jaro 2020 5. ročník, Dům techniky, výstava
- 2.4. 18:00 David Čani: Hranická propast, nejhlubší zatopená jeskyně světa, VČM – zámek, přednáška
- 3.4. Žena + Jaro 2020 5. ročník, Dům techniky, výstava
- 3.4. 17:00–19:00 Workshop – velikonoční aranžmá, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina
- 4.4. 10:00 Oblastní kolo Porty, Doli Klub, koncert
- 4.4. 10:00 Pardubická arabeska – celostátní soutěž v klasickém tanci, ABC Klub, taneční soutěž
- 4.4. 10:00 Čarodějná pohádka, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina – Velký sál, divadlo pro děti
- 5.4. 9:30–18:00 O perníkovou pantofli – 53. ročník, ABC Klub, taneční soutěž

Pardubice znají jména nejúspěšnějších sportovců regionu

Desítky sportovců se v polovině února vystřídaly na podiu Kulturního domu Hronovická, aby si zde převzaly ocenění za Nejúspěšnější sportovce Pardubicka za rok 2019. Mezi vyhlášenými osobnostmi nechyběly jak tváře známé již z předchozích let, tak řada nováčků, o další dva členy se rozrostla také Síně slávy pardubického sportu.

Začátek roku patří vyhlášení ankety Nejúspěšnější sportovci Pardubicka již několik let. Tentokrát se ocenění dočkalo dvaadvacet sportovců v kategoriích jednotlivců zahrnujících jak mládež a dospělé, tak i handicapované sportovce, v kategorii družstev bylo vyhlášeno dohromady šest nejlepších týmů, u kategorie trenérů bylo pro změnu předáno celkem pět ocenění. A stejně jako v předchozích ročnících, také ten letošní prokázal, že nejvíce se sportovcům daří v oblasti atletiky či veslování. „Je potěšující vidět, že výkony, respektive rekordy se v jednotlivých sportovních odvětvích a disciplínách posouvají stále dále, téměř k hranicím lidských možností,“ podotýká primátor Pardubic Martin Charvát s tím, že i letos byly předány ceny za mimořádný výkon, které putovaly do rukou Richarda Hynka a mladého šachisty Jiřího Boučka.

Každoročně je vyhlášováno celkem osm kategorií a postupně je rozšiřována také Síně slávy pardubického sportu. Loni do ní byli slavnostně uvedeni kanoista Václav Horyna a bývalý československý hokejista Bohuslav Šťastný. „Do dvaatřicetileté Síně slávy vstoupil bývalý úspěšný hokejový reprezentant a v historických tabulkách nejlepší nahrávač a druhý nejproduktivnější hráč pardubického hokejového klubu Otakar Janeček. Druhou osobností je mistr ČSSR v hodu diskem, atletický

trenér a vedoucí trenér Sportovního centra mládeže Pardubického kraje Českého atletického svazu Pavel Studnička,“ informuje náměstek primátora pro sport Jakub Rychtecký, který se letos poprvé rozhodl udělit cenu náměstka pro sport, a to dostihovému žokeji a pětinasobnému vítězi Velké pardubické Janu Faltejškovi. „V letošním roce se Pardubice staly nositelem jedinečného a prestižního putovního titulu Evropské město koní. Tuto poctu chápeme nejen pro město samé, ale pro celý region, rozhodl jsem se tedy v tento výjimečný rok poukázat a ocenit velkou dostihovou osobnost Jana Faltejška, který není spjat s Pardubicemi pouze pěti vítězstvími ve Velké pardubické, ale pochází z našeho regionu, z Kladruhu nad Labem, kde je jeden z nejstarších hřebčínů na světě,“ zdůvodňuje svůj výběr náměstek Jakub Rychtecký.

Kategorie mládež – jednotlivci:

Jan Čejka (plavání, SC Plavecký areál Pardubice)

- *na snímku vpravo*

Jan Doležal (atletika, Hvězda Pardubice)

Matyáš Franěk (atletika, AC Pardubice)

Martin Haleš (florbal, Sokoli Pardubice)

Lucie Krpatová (badminton, TJ Sokol Polabiny)

David Kubeš (sjezdové lyžování, TJ Tesla Pardubice)

Adam Moravec (bikros, TJ BMX Pardubice)

Beáta Ročková (beach volejbal, Beach Service club)

Nikola Rychtaříková (krasobruslení, Krasobruslařský klub Pardubice) - *na snímku vlevo*

Zuzana Štěpánková (veslování, Český veslařský klub Pardubice)

Kategorie dospělí – jednotlivci:

Jonáš Friedrich (veslování, Český veslařský klub Pardubice)

Petra Hančová (lyžařský orientační běh, OK Lokomotiva Pardubice)

Jan Janů (atletika, Hvězda Pardubice)

Jan Jeřábek (fotbal, FK Pardubice)

Petr Makrlík (crossminton, TK Východočeská sportovní)

Václav Milík (plochá dráha, AMK Zlatá přílba Pardubice v AČR)

Viktor Půlpán (basketbal, BK JIP Pardubice)

Ondřej Rolenc (kanoistika, TJ Synthesia Pardubice)

Lada Vondrová (atletika, Hvězda Pardubice)

Matyáš Zapletal (golf, Golf Club Kunětická hora)

Kategorie mládež – družstva:

Družstvo dorostu (badminton, TJ Sokol Polabiny)

Kategorie dospělí – družstva:

Golf Club Kunětická hora (golf)

Sokoli Pardubice (florbal)

Družstvo žen – Sport Club Plavecký areál Pardubice (plavání)

Krasobruslařský klub Pardubice – skupina synchronizovaného bruslení AVALANCHE (krasobruslení)

FK Pardubice (fotbal)

Kategorie handicapovaný sportovec:

Michal Enge (atletika, Atletika Bez Bariér Pardubice)

Miroslav Šperk (basketbal, Wheelchair Basketball Studánka Pardubice)

Kategorie trenér:

Pavel Baar (atletika – víceboje, AC Pardubice)

Martin Hlavsa (hokejbal, HBC Svítok Stars Pardubice)

Jaroslav Jón (atletika, Hvězda Pardubice)

Tomáš Kletečka (veslování, ČVK Pardubice)

Jiří Krejčí (fotbal, FK Pardubice)

Kategorie mimořádný výkon:

Jiří Bouška (šachy, 2222 ŠK Polabiny)

Richard Hynek (OCR závody)

Kategorie masters:

Jana Kárníková (atletika, Hvězda Pardubice)

Síně slávy pardubického sportu:

Otakar Janeček (lední hokej, Tesla Pardubice/ HC Dynamo Pardubice)

ZOH 1992 – 3. místo, MS 1989, 1992, 1993 – 3. místo, MČSSR 1987, 1989 – 1. místo, Finská HL 1992, 94, 96, 97 – 1. místo, PMEZ 1995, 96 – 1. místo

Pavel Studnička (atletika, Atletika bez bariér Pardubice)

7x vyhodnocen mezi nejlepšími trenéry Pardubicka, bývalý reprezentační trenér mládeže ČAS, mistr ČSSR v hodu diskem atletický trenér a vedoucí Sportovního centra mládeže Pardubického kraje Českého atletického svazu

Cena náměstka primátora pro sport Jakuba Rychteckého:

Jan Faltejsek (dostihy)

řada vítězství na zahraničních dostizích v Anglii (Cheltenham, Liverpool, Newcastle, Kelso, Aintree, Carlisle, Ayr), Itálii (Merano, Milán, Řím, Treviso, Pisa, Grosseto), Francii (Štrasburk, Auteuil, Fontainebleau, Angers, Wissembourg), Německu (Hamburk, Mannheim, Bad Harzburg), Švédsku (Strömsholm), Rakousku (Freudenau) nebo Slovensku (Bratislava)

pětinasobný vítěz Velké pardubické (s koněm Orpheus des Blins vyhrál v letech 2012, 2013 a 2014, v roce 2016 triumfoval s koněm Charmel Look, v roce 2018 zvítězil v sedle sedmiletého hnědáka s francouzským rodokmenem Tzigane du Berlais)

Diskuzní fórum

Devět nejsilnějších argumentů proti připravované podobě přestavby Letního stadionu

Území mezi Sukovou třídou a Labem je jedním z nejceněnějších území našeho města. Nenechme ho zničit fotbalovým, jednoúčelovým stadionem na obří dluh!!!

1. Nejzávažnějším problémem schváleného záměru je neúčelnost a nehospodárnost připravované varianty a jejího financování. Chystá se největší zadlužení města v historii nikoliv kvůli podstatné veřejné funkci města, ale kvůli „třešničce na dortu“ sloužící sice sportu, ale pouze jedné soukromé akciové společnosti FK Pardubice.

2. Naše město nemá ani zdaleka kompletní a v řádném stavu vedenou veřejnou infrastrukturu pro plnění základních veřejných funkcí města. Odborný odhad celkových investičních nákladů na nutné a potřebné investiční projekty města do roku 2025 je cca 3,8 mld. Kč, což je o 640 mil. Kč více než dostupné finanční zdroje města (vlastní, dotační i cizí).

3. A v této finanční a investiční situaci města (z pohledu investic do nutné veřejné infrastruktury) navrhuje vedení města:

- vynaložit na výstavbu fotbalového stadionu (sloužícího jedné soukromé akciové společnosti FK Pardubice) investiční náklady (včetně těch nuceně vyvolaných) v celkové výši přes 600 mil. Kč;

- zatížit budoucí generace tohoto města na dalších dvacet let splátkami úvěru (jenom kvůli stadionu) v každoroční výši až 30 milionů korun, které budou chybět na finanční pokrytí skutečných veřejných potřeb města;

- zatížit budoucí generace tohoto města do budoucna provozními náklady

na provoz fotbalového stadionu v řádech milionů korun ročně.

4. Projekt se v průběhu přípravy „prodražil“ (stejně jako některé další). Když 23. 10. 2017 předkládala tehdejší gestční náměstkyně Helena Dvořáková zastupitelstvu města záměr tzv. revitalizace Letního stadionu, tak zastupitelům uváděla celkové náklady na samotný stadion (tedy na rozsah, který schválilo zastupitelstvo města 21. 11. 2019) ve výši 302 mil. Kč včetně DPH. V dvouletém mezidobí (kdy mj. platil úkol zastupitelstva města hledat v projektu úspory) vzrostly náklady na totožnou část projektu na 430 mil. Kč včetně DPH, tedy o 42 %!

5. Celé dva roky byl navíc připravován projekt, který by byl sám o sobě nezkolaudovatelný, protože nesplňuje podmínku dostatečného počtu parkovacích míst. Tuto podmínku splní projekt stadionu jen díky vynucené investici přes sto milionů korun do parkovacího domu, kterým si Pardubice „zkrášlí“ tak urbanisticky hodnotný pozemek na hranici Týršových sadů s výhledem na zámek, jako je nároží Sukovy třídy a ulice U Stadionu. Můžeme tak jen slepě závidět celé řadě menších měst, jako je například Litomyšl, ve kterých zdravý selský rozum a architektonická kvalita veřejných prostor města vítězí nad „betonovými nesmysly“.

6. Projekt byl schválen bez jasného a závazného provozního modelu. Město nemá k dispozici žádný závazek FK Pardubice, v jakém konkrétním rozsahu (jakou částkou nebo procentním podílem) se fotbalisté budou podílet na mnohamilionových ročních nákladech na provoz stadionu. Podklady pro zastupitele obsahovaly ze strany FK Pardubice jen zcela obecný a právně nezávazný dopis ve smyslu „slibem nezamoutíš“.

7. Taková robustní sportovní infrastruktura, jakou je fotbalový stadion pro 1. ligu s investičními náklady ve stovkách milionů korun, nemá být nikdy jen břemenem města. V první řadě by se na investičních nákladech měla podílet samotná fotbalová komunita (FAČR, FK Pardubice), která bude jediným uživatelem stadionu. Pardubičtí fotbalisté však jen natahují ruce k městu („zaplaťte nám stadion“), aniž by se na investičních nákladech podíleli byť jen jednou jedinou korunou!

8. Stejně tak není nijak závazně zajištěna (kromě zcela obecných prohlášení, jak nám je nově vzniklá Národní sportovní agentura nakloněna) jakákoliv finanční participace na investičních nákladech rekonstrukce stadionu ze strany státu a ze strany Pardubického kraje.

9. Vedení města bylo ještě před schválením projektu prokazatelně kontaktováno s nabídkou realizace stadionu formou PPP projektu (tedy se zapojením soukromého kapitálu) německou společností z oblasti sportovní infrastruktury, která se podílela na realizaci zhruba 30 sportovních projektů (fotbalových stadionů, hokejových arén, sportovních hal apod.) v Německu, Rakousku, Maďarsku, Bulharsku a dalších zemích. – Vedení města této možnosti vůbec nedalo šanci.

Toto je jen 9 nejsilnějších důvodů, proč jako zastupitelé a občané Pardubic, nesouhlasíme s připravovaným projektem fotbalového stadionu v jeho schválené podobě.

Nechceme stadion na dluh

Proč chceme, aby rozhodli občané Pardubic v referendu

Zastupitelstvo města v listopadu loňského roku schválilo těsnou většinou, poslepova-

nou z jednotlivců napříč stranami, výstavbu nového fotbalového stadionu za více jak 400 milionů korun a zatížení města obřím dluhem na 20 let. V mimořádně cenné lokalitě Letního stadionu v centru Pardubic má být vystavěna jednoúčelová stavba, kterou bude výlučně využívat zcela soukromý fotbalový klub. Jsme přesvědčeni o tom, že o tak zásadní věci, která ovlivní život města na desetiletí, se musí občané našeho města dozvědět víc, musí mít právo se ptát a musí mít možnost rozhodnout.

Srovnatelnou investicí, financovanou městem na dluh a bez dotací, byla pouze rekonstrukce plaveckého bazénu, ten však – na rozdíl od stadionu pro profesionální fotbal – slouží každodenně pro širokou veřejnost včetně školní výuky. Rekonstrukce veřejných prostranství jako Týršovy sady, třída Míru a přednádraží stály zlomek této částky, a to ještě většinu nákladů pokryly dotace.

Co můžete udělat Vy

Jedinou možností, jak tento nepříznivý stav zvrátit, je vyvolání referenda, ve kterém se budou moct všichni občané Pardubic k této stavbě vyjádřit. Vyvolání referenda může svým podpisem podpořit každý občan Pardubic starší 18 let.

Svůj podpis můžete připojit na stálých podpisových místech a u petičních stánků. Podpisový arch si můžete také stáhnout, vytisknout doma, sehnat podpisy ve svém okolí a pak nám vyplněný arch předat.

Více informací na nechcistadionnadh.cz.

Ivana Böhmová, Karel Haas, Vojtěch Jirsa, Ondřej Karas, Aleš Klose, Jakub Kurtílek, Lenka Španihelová
zastupitelé města Pardubic

Zámek zve na prohlídku města i do zámecké věže

Poznejte Zelené Předměstí – centrum nových Pardubic

Mimořádnou prohlídku Zelené Předměstí – centrum nových Pardubic pořádá v sobotu 14. března od 13 hodin Východočeské muzeum v Pardubicích. Zaměří se na historii výrazných objektů – kostela sv. Jana Křtitele, Krudencova (Hybských) paláce či bývalé Veselky – a příběhy osobností s nimi spjatých. Stranou nezůstane ani celkový vývoj Zeleného Předměstí, které vyrostlo kolem hlavního městského bulváru s řadou reprezentativních obytných, obchodních či administrativních domů. Rezervace prohlídek na www.vcm.cz nebo rezervace@vcm.cz.

Mezi romantikou a modernou: architektura dlouhého 19. století

Na stále oblíbenější přednášky o moderní architektuře naváže Východočeské muzeum cyklem o stavitelství dlouhého 19. století s důrazem na východní Čechy. Přednášející představí široký umělecký vývoj od historizujících slohů a eklektismu po poslední univerzální sloh – secesi. Prostor dostane projekční činnost pardubického tvůrce Bóži Dvořáka a architektonická či památkářská tvorba rodiny Schmoranzů ze Slatiňan. Mezi tématy bude také patřit představení východočeské secese, moderní architektura Jana Kotěry a specifický sta-

vební typ, kterým byly sokolovny. Přednášky začínají 31. března v 18 hodin na zámku.

Zažijte pozdní dobu kamennou – na přednáškách v muzeu

Letošním tématem archeologických přednášek Východočeského muzea v Pardubicích je eneolit, tedy pozdní doba kamenná, a s ní spojené nejnovější poznatky a nálezy nejen z regionu. Ve středu 4. března od 18 hodin seznámí na pardubickém zámku archeolog Miroslav Dobeš posluchače s počátky zpracování kovů. Přednášky pokračují v přednáškovém sále každou středu až do konce března, uzavře je Radomír Tichý, který odhalí, jak experimentální

archeologie zkoumá a testuje vrtané kamenné nástroje a zbraně eneolitu.

Zámecká věž se otevírá

Omezení provozu, ale také nové příležitosti s sebou přináší rekonstrukce zámku. Expozice skla se po 20 letech provozu uzavře 1. března. Zároveň ale Východočeské muzeum mimořádně zpřístupní zámeckou věž. Od 3. března tak návštěvníci mohou vystoupat 172 schodů na takzvanou hlásku za skvostným výhledem na Pardubice, Kunětickou horu a v případě dobré viditelnosti i na úbočí Železných a Orlických hor. Otevřená bude od úterý do neděle od 10 do 18 hodin, vstupné je 30 korun.

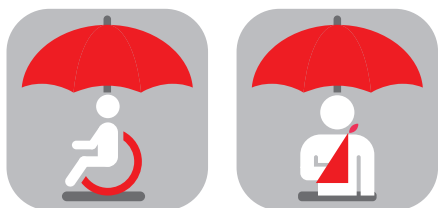
Křížovka o ceny

Minulá křížovka byla věnována hřebčinu v Kladruzech, kde se chovají bělouši. Od roku 1992 je jeho nedílnou součástí také hřebčín Slatiňany, kde se přes 65 let chová starokladrubský kůň v černé barvě, čili starokladrubský vraník. Původně se starokladrubský kůň choval ve všech barevných variantách. Toto barokní plemeno je určeno především pro zápřah do kočáru a k **TAJENKA** a reprezentativní službě, ale používá se i pro rekreační ježdění. Jde o unikátní plemeno, které je dnes chováno v tomto rozsahu jen v České republice.

Znění tajenky nám pošlete do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **CHOVNÁ STANICE**. Výhercem se tentokrát stal pan Josef Horák. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové/telefonické domluvě na tiskovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	SOUHLAS	VODNÍ PROUD	ODĚVNÍ TVORBA	MOŘSKÉ RYBY	 Pardubice	BÝVALÁ TRPASLIČÍ PLANETA	KOUT MÍSTNOSTI	ZNAČKA ANTIMONU	 Pardubice	ČISTÍCÍ PASTY	REZATÝ ČLOVĚK	HORNÍ ČÁST RUKY S RAMENEM
ČÁST MOLEKULY					ŘÁDRO				POTŘEBA K SEKÁNÍ TRÁVY			
ZNAČKA TÓNU					TENISOVÝ ÚDER				IZABELA (DOM.)			
					OKRAJE OBRAZŮ				NAPODOBOVATI VRANÍ SKŘEKY			
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			GEOM. TVAR					KTERÝ ČLOVĚK				
			JMÉNO HUSITŮ HOLÉHO					AMERICKÝ HEREC (BRAD)				
 Pardubice	ŽAPAT	ČISTIT PRÁDLO					VODNÍ TOK					
		MRÁVOVĚDY					MÍT NA SOBĚ					
TAJENKA												
KORÁLOVÉ OSTROVY						ŠKRABKY PLUHU					10 X 10	VÝKONNOSTNÍ STUPEŇ V JUDU
						SNAD						
KARETNÍ BARVA					JMÉNO FENKY					SOCIÁLNÍ DEMOKRACIE		
					INIC. ZPĚVÁKA NOVÁKA					SETINA HEKTA- RU (SLOV.)		
JAKÝM ZPŮSOBEM (SLOVENSKY)				DOGA, CHRT A KOKR				OTEC				
TECHNICKÝ MODEL				ŠICÍ VLÁKNO				ČISTIDLO OKEN				

Pardubice

CO ŘEŠÍM	KDO MI POMŮŽE	KONTAKT
KOMPLEXNÍ PORADENSTVÍ (když nevím, kam zavolat)	Magistrát města Pardubic, Odbor sociálních věcí	466 859 136 / 466 859 629 / www.pardubice.eu
PRÁVNÍ PORADENSTVÍ	Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s.	466 952 423 / 736 751 217 / www.nrzp.cz
TERAPIE PROSTŘEDNICTVÍM ZVÍŘAT	APOLENKA z.s. Pardubice	777 404 618 / www.apolenka.org
PODPORA PŘI ZAMĚŠTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	APOLENKA z.s. Pardubice	777 404 618 / www.apolenka.org
	Česká abilympijská asociace, z. s.	730 596 345 / 774 554 722 / www.centrumkosatec.cz
	Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Pardubicích, Kontaktní pracoviště Pardubice	950 144 111 / www.uradprace.cz/web/cz/pardubice
	Rytmus Východní Čechy, o.p.s.	777 922 139 / www.rytmusvychod.cz
NÁPLŇ VOLNÉHO ČASU PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	Česká abilympijská asociace, z. s.	730 596 345 / 774 554 722 / www.centrumkosatec.cz
	Lentilka (integrační školka, rehabilitační centrum)	466 009 430 / 733 724 538 / www.drclentilka.cz
	Rodinné Integrační Centrum z.s.	739 025 071 / www.ric.cz
	Středisko rané péče v Pardubicích, o.p.s.	466 641 031 / 736 512 613 / www.ranapece-pce.cz
	Základní škola a Praktická škola Svitání, o.p.s.	734 710 478 / www.svitani.cz
PROBLÉMY SE SLUCEM U DĚTÍ	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	235 517 313 / 722 461 245 / www.detskysluch.cz
PROBLÉMY SE SLUCEM U DOSPĚLÝCH	AUDIOHELP z.s.	466 301 888 / 777 164 111 / shw@email.cz
	Tichý svět, o.p.s.	601 122 905 / www.tichysvet.cz
PROBLÉMY SE ZRAKEM	TyfloCentrum, o.p.s.	466 500 615 / 773 379 957 / www.tcpce.cz
	Tyfloservis, o.p.s.	495 273 636 / 608 572 341 / www.tyfloservis.cz
KOMPLEXNÍ PODPŮRNÉ SLUŽBY PRO OSOBY PO ZÍSKANÉM POŠKOZENÍ MOZKU A CÉVNÍ MOZKOVÉ PŘÍHODĚ	CEDR Pardubice o.p.s. (CENTRUM KOMPRES)	770 119 054 / 739 285 728 / www.cedrops.cz
POMOC OSOBNÍHO ASISTENTA PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A SENIORY	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardub. kraje, o.p.s.	466 335 630 / 775 693 987 / www.czp-pk.cz
	Česká abilympijská asociace, z. s.	466 052 051 / 777 006 575 / www.centrumkosatec.cz
	Oblastní charita Pardubice	466 335 026 / 775 296 843 / www.pardubice.charita.cz
PŮJČOVNA REHABILITAČNÍCH A KOMPENZAČNÍCH POMŮCEK, VČETNĚ MOŽNOSTI ZÁCVIKU	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Pardub. kraje, o.p.s.	466 335 630 / 775 693 986 / www.czp-pk.cz
	Oblastní charita Pardubice	466 335 026 / 775 296 843 / www.pardubice.charita.cz
POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ CHODU DOMÁCNOSTI A ŽIVOTNÍCH POTŘEB (nákupy, úklid, zajištění a podávání stravy, hygiena apod.)	Česká abilympijská asociace, z. s.	466 052 051 / 777 006 575 / www.centrumkosatec.cz
	Oblastní charita Pardubice	466 335 026 / 775 296 843 / www.pardubice.charita.cz
	Sociální služby města Pardubic	466 415 191 / www.ssmpe.cz

POMOC OSOBÁM SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Podpora a pomoc osobám se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním patří mezi priority sociální politiky města Pardubic. Informační leták, vytvořený v rámci Komunitního plánování při Magistrátu města Pardubic, navazuje systematicky na předchozí přehledy kontaktů na poskytovatele sociálních služeb a zaměřuje se na specifickou cílovou skupinu – osoby se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. **Přehled aktuálních základních kontaktů má přispět k efektivnější orientaci v oblasti služeb nejen pro samotnou cílovou skupinu, rodinné příslušníky, pečující osoby, zákonné zástupce, ale i širokou odbornou i laickou veřejnost.**

Zdenka Šándorová, vedoucí pracovní skupiny

CO ŘEŠÍM	KDO MI POMŮŽE	KONTAKT
POMOC V PÉČI O DÍTĚ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	Dětské centrum Veská – Veselý domeček	702 284 844 / www.dcveska.cz
	Lentilka (integrační školka, rehabilitační centrum)	466 009 430 / 733 724 538 / www.drclentilka.cz
	Rodinné Integrační Centrum z.s.	739 025 071 / info@ric.cz
	Středisko rané péče v Pardubicích o.p.s.	466 641 031 / 736 512 613 / www.ranapece-pce.cz
	Základní škola a Praktická škola Svitání, o.p.s.	466 049 911 / www.svitani.cz
	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s.	235 517 313 / 722 461 245 / www.detskysluch.cz
DĚTSKÁ PALIATIVNÍ PÉČE	energeia o.p.s.	777 028 435 / www.detskapaliativnipec.cz
	Dětské centrum Veská – Duhový korálek	702 284 844 / 702 284 840 / www.dcveska.cz
PÉČE O OSOBU BLÍZKOU A POTŘEBA ODPOČINKU (ODLEHČOVACÍ SLUŽBA)	Oblastní charita Pardubice	466 335 026 / 775 296 843 / www.pardubice.charita.cz
	SKP-CENTRUM, o.p.s.	466 799 077 / www.skp-centrum.cz
	Dětské centrum Veská	702 284 844 / 702 284 840 / www.dcveska.cz
POSKYTNUTÍ ZDRAVOTNÍCH VÝKONŮ V DOMÁCNOSTI (INJEKCE, PŘEVAZY APOD.)	Oblastní charita Pardubice	466 335 026 / 775 296 843 / www.pardubice.charita.cz
	SKP-CENTRUM, o.p.s.	466 799 077 / www.skp-centrum.cz
	Včelka – Domácí péče	605 590 200 / www.pecevcelka.cz
	Centrum primární péče (NIKÉ) při nemocnici Pardubice	602 103 695 / www.nempk.cz
	Domácí péče Miluše Kačerová	777 031 503 / www.kamilka.eu
PRAVIDELNÁ POMOC DOSPĚLÝM OSOBÁM S MENTÁLNÍM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM V ZAŘÍZENÍ BĚHEM PRACOVNÍHO DNE (aktivizace, podpora samostatnosti a rozvoj individuálních dovedností)	Sociální služby města Pardubic, Denní stacionář Slunečnice	466 304 924 / 734 685 771 / www.ssmpe.cz
	MIREA denní stacionář, o.p.s., Denní stacionář MIREA	466 262 384 / 603 535 959 / www.mirea.cz
	Most do života, Denní centrum Most do života	464 629 016 / 731 788 318 / www.mostdozivota.org
	Základní škola a Praktická škola Svitání, o.p.s.	734 710 478 / www.svitani.cz
PRAVIDELNÁ POMOC DOSPĚLÝM OSOBÁM S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM V ZAŘÍZENÍ BĚHEM PRACOVNÍHO DNE (aktivizace, podpora samostatnosti a rozvoj individ. dovedností)	Křižovatka handicap centrum o.p.s.	466 301 684 / 776 468 078 / www.krizovatka-hc.cz
BYDLENÍ PRO OSOBY S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	Domov pod Kuňkou	466 415 636 / www.dpkr.cz
KONZULTACE V OBLASTI VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ OSOB SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI	Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s.	736 751 202 / pardubice@nrzp.cz

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Nejstarší známá fotografie s pohledem na Zelenou bránu z dnešní třídy Míru, fotografoval před r. 1886 Josef Pírka.

V minulých Toulkách jsme probírali hrozby požárů ve středověkých a raně novověkých městech, které také dvakrát katastrofálně postihly i Pardubice (1507, 1538). Zamýšleli jsme se nad příčinami takových pohrom a možnostmi, jak jim čelit. Dnes toto vyprávění dokončíme.

Prostředkem, který mohl předejít katastrofálním dopadům požárů ve městech, bývala řádná ostraha. Městem procházela denně po setmění patrola, která v čele s městským rychtářem dohlížela na klid a pořádek. Dozírala, aby v krčmách a na ulicích nezůstali rozjaření kumpáni a také aby někde nehrozil požár, když už všichni spí. Potenciálním nebezpečím byl například na ulici se pohybující opilec třímající v rukou hořící světlo. V této souvislosti si připomeňme z minulého výkladu, jak Vilém z Pernštejna v městském řádu pro Pardubice z roku 1512 přísně zakazoval svítit v domech i na ulicích loučemi (!). V počátcích historie měst měl povinnost konat takovou „ponůčku“ každý měšťan (respektive způsobilý člen domácnosti) podle určeného pořadí a v určitých intervalech. Časem místo toho měšťané platili ročně stanovený obnos peněz, z nichž městská rada najímala ozbrojené pacholky.

Dohled nad děním ve městě se časem zdomakoval, když zhruba od poloviny 15. a v 16. stol. rostl počet městských věží. Některé se stavěly jako součást opevnění, jinde stály u radnice, někde zase u farního kostela. Měly eventuálně zesilovat obranu, případně sloužily též jako zvonice. Bývaly co možná nejvýstavnější, aby reprezentovaly město, demonstrovaly jeho zámožnost a důležitost. Každá taková věž kromě jiného střežila i dění ve městě, hlavně v noci. V případě nějaké hrozby hlásní způsobili z ochozu věže poplach („pokřik“). Pouhé obchůzky rychtáře městem měly nyní efektivní nadstavbu.

V Pardubicích začal stavět městskou věž Vojtěch z Pernštejna někdy před rokem 1531. Odkdy ale netušíme. Jednalo se tu o případ městské věže dislokované u farního kostela, v daném případě u kostela Zvěstování P. Marie (Komenského nám.) a logicky se předpokládalo, že na ní budou zavěšeny zvony. Jenomže časem u pana Vojtěcha z Pernštejna uzrálo rozhodnutí rázně zasáhnout do církevní správy ve městě. Domluvil s mnichy minoritského řádu, jejichž klášter stál u kostela sv. Bartoloměje (nově postaveného Vilémem z Pernštejna), že dojde ke změně jejich působnosti. Minorité se měli přestěhovat k dosud farnímu kostelu Zvěstování P. Marie – pan Vojtěch jim sliboval, že na místě původní fary tam nechá postavit nový klášter, ale to se nakonec neuskutečnilo; neměl se k tomu ani po brzké Vojtěchově smrti jeho bratr Jan z Pernštejna. Fara od Zvěstování P. Marie se tedy měla přestěhovat k prostornějšímu a pro rostoucí město lépe vyhovujícímu kostelu sv. Bartoloměje. Smlouvu o tom nechal pan Vojtěch sepsat v listině z 10. srpna 1532. U kostela sv. Bartoloměje, nyní farního, se začala přirozeně stavět nová zvonice. Transakce funkce kostelů se dotkla i osudů rozestavěné městské věže. Záměr zřídit tu reprezentativní zvonici ztratil opodstatnění a zbývala funkce prosté městské věže, z jejíhož ochozu by hlásní střežili město, oznamovali denní dobu a ohlašovali důležité události. Jenomže ta věž se nyní ocitla u kláštera a v odlehleém koutě města. Vojtěch z Pernštejna vědom si zřejmě toho, krátce před ohlášením oné výměny farního kostela rozhodl změnit způsob investování

stavby. Učinil tak výše zmíněného roku 1531 v souvislosti s vydáním privilegia ze 7. září, kterým obdaroval Pardubice čtyřmi milostmi (podrobněji viz Toulky z listopadu minulého roku). Ještě předtím si nechal od městské rady vystavit pod městskou pečeti listinu, kterou se město za slíbené milosti zavázalo, že bude mj. na svůj náklad stavět věž a potom tam držet trubače.

Dovolím si nyní malou odbočku stran zmiňovaného trubače. S příchodem renesančního životního stylu si jako projev reprezentace pořizovala movitější města po vzoru dvorů panovníků a zámožné aristokracie své vlastní trubače, kteří nahrazovali nebo doplňovali obyčejné hlásné. Jejich produkce na ochozech městských věží a při příležitostech různých ceremoniálů na radnici, v kostelích nebo při vítání vznešených návštěv tu a tam představovala hudební zážitek pro širší publikum města. Rezidenční pernstejnské Pardubice nemohly přece zůstat stranou (trubače už předtím měli v Chrudimi i Hradci Králové). V Pardubicích se potom trubačí placení z peněz města objevují (být s přestávkami) až do třicetileté války. V poněkud jiném postavení a krátce se vyskytují ještě i v baroku. Osudy některých z pardubických trubačů jsou velice zajímavé, stejně jako celý tento dílčí fenomén kulturních dějin města. To je už ale jiné téma, než kterému se tu nyní věnujeme.

Financování stavby městské věže v odlehleém místě za klášterem přešlo tedy rokem 1531 z vrchnosti na město. To ale stavbu dotovalo (jak se ostatně dalo předvídat) jen líně, narázově. Městské radě více vyhovovalo, když se hlásní (případně trubač) usadili na věžici vyčnívající nad krovem budovy radnice. Výhled po dění ve městě ovšem z radniční věžice nijak valný nemohl být. Pokud jde o městskou věž za klášterem, po Vojtěchově smrti (1534) se chopil iniciativy nový pán města, jeho bratr Jan z Pernštejna. Věž dostavěl převážně svým nákladem do roku 1541 s tím, že vynaložené peníze mu město muselo postupně splácet.

Mezitím ale přišla roku 1538, jak jsme již několikrát zmínili, velká tragédie. Celé Pardubice kromě sedmi domů vyhořely. Jan z Pernštejna se pustil do velkorysé přestavby města. Hned následující rok (1539) vydal pro Pardubice zvláštní požární řád. Jednalo se o jakýsi doplněk městského řádu Viléma z Pernštejna z roku 1512. Obsahoval v podstatě ustanovení, jak mají obyvatelé města reagovat, když by ve městě v noci někde začalo hořet. Měšťan,

u něhož vypukl požár, měl způsobit pokřik a obyvatelé sedmi domů z každé strany museli ihned přispěchat na pomoc. Když by ve městě zazněl v noci „pokřik“, všichni ostatní mají ihned běžet k radnici, kde dostanou další pokyny od purkmistra, radních nebo úředníka panství; případně bude na radnici vyvěšen červený prapor směrem, kde hoří a kam mají všichni pospíchat. Nikdo nesměl přijít s prázdnou – musel mít aspoň sekeru nebo tlouk, nádobu s vodou či žebřík. Tlouky a žebříky měly být pohotově v každém městském domě. Požární řád uváděl, že na radnici bylo k dispozici 16 kožených konví na vodu a na předměstích u tam jmenovaných domů po 15 konvích. Jich se měli v případě požáru chopit konkrétně uvádění obyvatelé. Podobně se rozepisovalo, u koho jsou umístěny háky na strhávání hořících konstrukcí a kteří obyvatelé s nimi měli zasahovat. Aby v případě nočního pokřiku nenastal ve tmě přílišný zmatek, pamatoval požární řád na nezbytné osvětlení ulic. V branách a u čtyř nebo šesti vybraných domů měly být pohotově připraveny železné koše a v nich naskládána smolná poleň. V případě potřeby se měly smolnice zapálit a koše zavěšené na okovaném bidle vystřčit z okna domu: „a když se vystřčí, bude spěšné rozsvícení“, jak se psalo v tomto dokumentu. Víc se asi tenkrát vymyslet nedalo.

Pan Jan z Pernštejna se po ohni 1538 rozhodl v souvislosti s obnovou městské brány, stojící ve směru k dlouhému předměstí, postavit u ní novou městskou věž. A tak vznikla dnešní dominanta Pardubic, úžasná architektura Zelené brány (přesněji Zelené věže). Kdy ji dostavěl, přesně nevíme. Roku 1546 už prokazatelně na jejím ochozu sloužili hlásní i trubač. Věž stavěl pan Jan, město mělo povinnost ji udržovat a zajišťovalo obsluhu. Ostraha města se určitě dostala na jinou kvalitativní úroveň. O tom se může přesvědčit každý, kdo si na ochoz věže vyšlápne. Celé město v hradbách i „předměstí dlouhé“ (třída Míru) měli odtud hlásní jako na dlani. Připočteme-li k tomu pohled panských strážů z věže zámku, odkud se přehlédlo i „předměstí malé“, musíme se s úctou sklonit nad důmyslem předků.

A co městská věž za klášterem? Svému účelu nakonec moc nevyhovovala. Postupně chátrala a při útoku Švédů za třicetileté války (1645) byla silně poškozena. Její ruiny se během 18. a na začátku 19. stol. využily jako stavební materiál k úpravám kláštera a školních budov. Věž Vojtěcha z Pernštejna tak zmizela beze stopy.

František Šebek

